

Ulusal sorun ve toplumsal devrim / 1 - H. Fırat

“Ulusal sorun siyasal bir sorundur, doğallıkla Kürt sorunu da. Ama her siyasal sorunun derin tarihsel-toplumsal kökleri, bir sosyo-ekonomik mantığı, bir toplum-

sal-sınıfsal temeli var. Toplumsal sorunlar bir bütündür ve çözümleri birbirine sıkı sıkıya bağlıdır...Toplumsal-siyasal sorunları birbirinden koparamazsınız; zira aynı toplumsal-sınıfsal zemin onların hepsini

paralel olarak üretiyor, tümünün ortak kaynağını oluşturuyor ve tümünün çözümünü organik olarak birbirine bağlı hale getiriyor.”

S.12

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2022 / 11
20 Mart 2022

Kızıl Bayrak

Kapitalist sömürü ve baskıya,
emperyalist savaş ve saldırganlığa karşı

Mücadeleye!

kizilbayrak65.net

Ukrayna'da emperyalist savaş sürüyor

Emperyalist savaş karşıtı mücadele sistemin efendilerini basınç altına alabilecek güce ulaşana kadar, hegemonya çatışmaları durmayacak.

Saray rejiminin pervasızlığı

İşçi sınıfının bir an için silkinmesine ve emekçi kitlelere moral taşınmasına katkı sağlayan bu eylemler, kurtuluş yolunu da göstermektedir.

Almanya militarizme yatırımlarını artırıyor

Kazakistan'da emekçilerin isyanına petrol fiyatlarına yapılan zamlar neden olsa da bunun derinlere inen daha temel nedenleri var.

Almanya'da sendikal bürokrasi- K. Ali

S.15

Emperyalist iki yüzlülük- A. Vedat Ceylan

S.17

Yaklaşan 1 Mayıs'ın çağırısı:

Kapitalist sömürü ve baskıya, emperyalist savaş ve saldırganlığa karşı mücadeleye!

Gerek sınıf hareketi açısından gerekse siyasal gelişmeler ve dünya olayları bakımından gündemlerin çeşitlendiği ve hareketlendiği bir dönemden geçiyoruz. Şimdilik durağanlaşmış gibi görünse de birbiri ardında patlak veren işçi direnişleri, düzen cephesinde belirginleşen siyasal kriz ve seçim hazırlıkları, derinleşen ekonomik bunalımın yarattığı yıkım tablosu, emperyalistler arası rekabetin Ukrayna'da savaş boyutuna varması dönemin öne çıkan olayları oldu.

Kapitalist sistemin çok yönlü krizlerinin yansımaları ve sonuçları olarak değerlendirilebilecek bu gelişmeler, önümüzdeki süreçte toplumsal mücadelenin temel gündemleri olmaya devam edecek. Dolayısıyla, yaklaşan 1 Mayıs'ın gündemlerini de bu çok yönlü gelişmeler oluşturacak.

***

Ekonomik-mali krizin toplum yaşamında yarattığı çok yönlü yıkım, 1 Mayıs hazırlıkları ve gündemleri kapsamında temel başlıklardan ilkinin oluşturuyor. Zira, emekçilerin gündeminin ilk sırasında krize bağlı olarak derinleşen yoksullaşma, hayat pahalılığı, ağırlaşan çalışma koşulları ve sömürü, boyutlanan işsizlik ve gelecek kaygısı gibi sorunlar yer alıyor. Gerici-faşist iktidarın tüm tehdit ve saldırılarına rağmen sokağın bu gündemlerinden hareketlenmesi bunun en

dolaysız göstergesi olarak yerli yerinde duruyor.

Dolayısıyla, devrimci 1 Mayıs sürecini işçi sınıfı ve emekçilerin temel taleplerini ve güncel istemlerini öne çıkaran bir hat üzerinden örgütlemek, buradan hareketle işçi ve emekçileri kapitalist sömürüye karşı mücadeleye çekmek yakalanması gereken ilk halkayı oluşturuyor.

Öte yandan, kapitalist kriz toplum yaşamında salt ekonomik-sosyal sorunları derinleştirmiyor, bununla birlikte kriz yönetiminin en temel aracı olarak kullanılan faşist baskı ve zorbalık, geniş emekçi yığınları her geçen gün daha çok bunalıyor, soluksuz bırakıyor. Demokratik hak ve özgürlüklerin rafa kaldırılması, grev, gösteri, eylem ve etkinliklerin sistematik olarak yasaklanması, söz-basın ve örgütlenme hakkının zorbalıkla ezilmesi, işçi sınıfı ve emekçilerin yanı sıra toplumun farklı kesimlerinde hoşnutsuzluk ve tepkiyi büyütüyor.

1 Mayıs hazırlıklarının ve gündemlerini kapitalist sömürünün yanı sıra, faşist baskı ve zorbalığa karşı mücadeleyi yükseltme perspektifi üzerinden ele almak tam da bu nedenle önemli bir yerde duruyor.

Bu çerçevede işçi sınıfının devrimci programında yer alan acil demokratik istemleri 1 Mayıs sürecinde emekçi kitlelere taşımak, faşist baskı ve zorbalığın kapitalist sömürü düzeni ve krizle bağlı

döne dönere ortaya koymak, sürecin bir diğer önemli halkasını oluşturuyor.

***

2022 1 Mayıs'ını içeride derinleşen çok yönlü krizlerin ve ağırlaşan toplumsal sorunların yanı sıra emperyalist dünyada kızışan egemenlik mücadeleleri ve bunun yarattığı bunalım ve savaşlarla karşılıyoruz. Özellikle Ortadoğu, Asya, Afrika vb. coğrafyaların ardından emperyalist savaş gerçekliğinin Ukrayna üzerinden Doğu Avrupa'ya taşınması, emperyalist dünyadaki egemenlik mücadelesini yeni bir boyut kazandırmış bulunuyor.

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de toplumun önemli bir kesimi savaş gündemini ve yaratacağı çok yönlü sonuçları yakından takip ediyor. Dahası, kriz bölgesinin topraklarımızın hemen yanı başında olması, sermaye devletinin savaşın tarafı olan emperyalist güçlerle ve Ukrayna ile çok yönlü ve karmaşık ilişkileri, işçi ve emekçilerin savaşı daha yakından takip etme eğilimini güçlendiriyor. Bu konudaki en önemli sorun ise, emekçilerin emperyalist savaş gerçeğini bizzat emperyalist medya ve iktidar yandaşı basından takip ediyor olmasıdır. Bunun kendisi muazzam bir dezenformasyona ve bilgi kirliliğine maruz kalmak anlamına geliyor.

Bütünlüğü içerisinde bu tablo, yaklaşan 1 Mayıs sürecini başta Ukrayna ol-

mak üzere, bir dizi ülkede devam eden savaşların emperyalist karakterini ortaya koyan ve işçi-emekçi kitleler içerisinde antiemperyalist bilinci geliştirmeyi hedefleyen bir içerikte örgütlemeyi zorunlu kılıyor. Savaşlara kaynaklık edenin bir bütün olarak emperyalist-kapitalist dünya sistemi olduğu, emperyalist savaşa ve saldırganlığa karşı mücadelenin onun toplumsal ve sınıfsal kaynaklarına karşı mücadeleden ayrılmayacağı gerçeği üzerine oturan bir propaganda-ajitasyon ve aydınlanma faaliyeti demektir bu. Dolayısıyla, 1 Mayıs çalışmalarını savaşa tepki duyan fakat yaratılan kirli atmosferde bin bir yolla manipüle edilmek istenen emekçi kitleler içerisinde emperyalist savaş ve saldırganlığa karşı mücadele eğilimini güçlendirmek bakışıyla planlamak ve hayata geçirmek, günün bir diğer önemli sorumluluğu olarak öne çıkıyor.

***

Sonuç olarak, 2022 1 Mayıs'ına kapitalist sömürüye, faşist baskı ve teröre, krizin çok yönlü faturasına, emperyalist savaşlara ve saldırganlığa karşı mücadeleyi büyütme perspektifiyle hazırlanmak gerekiyor. 1 Mayıs çalışmalarına bu temel gündemlerin birbiri ile bağını kurarak ve somut talep ve şiarlara konu ederek bugünden başlamak sorumluluğu önümüzde duruyor.

Ukrayna'da emperyalist savaş sürüyor

Ukrayna'da savaş dördüncü haftasına girerken, Rus ordusu Ukrayna topraklarının bir kısmını işgal etti, hızlı olmasa da ilerlemeye de devam ediyor. Savaş uzadıkça her iki taraftan kayıplar artmakta, çatışmaların yaşandığı kentlerde yıkımlar ağırlaşmakta göç edenlerin sayısı ise sürekli yükselmektedir.

Savaş devam ederken ateşkes arayışları ve bu amaçla yapılan görüşmeler çatışmalara eşlik ediyor. Rusya-Ukrayna heyetleri belli aralıklarla görüşüyor. Kimi zaman taraflar anlaşma yönünde ilerleme sağlandığını belirten açıklamalar yapsalar da henüz somut bir yere varılmadığı anlaşılıyor. Sivillerin çatışma bölgelerinden tahliye edilmesi için anlaşma sağlanmasına rağmen, Rusya Neo-nazilerin tahliye edilen sivillere ateş açtığını, bazı bölgelerde ise sivilleri rehin olarak tuttuklarını iddia ediyor. bu da çatışmaların bir süre daha devam edeceğine işaret ediyor.

PUTİN'DEN YENİ İDDİALAR

Ukrayna'ya saldırıyı gerekçelendirmek için uzun bir açıklama yapan Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Çarşamba günü yeni bir açıklama yaparak, ABD ile müttefiklerinin Ukrayna'daki icraatları hakkında yeni iddialarda bulundu.

ABD'nin biyolojik silah laboratuvarlarına değinen Putin, ABD güdümündeki Zelenski yönetiminin Nisan ayında Donbass ve Kırıma saldırı düzenlemek için hazırlık yaptığını ve saldırıda biyolojik silahların kullanılmasının planlandığını, Ukrayna'nın kimyasal silahlara ulaşmak üzere olduğunu iddia etti. Hem savaşın hem Rusya'ya uygulanan ekonomik ambargonun kaçınılmaz olduğunu, batının Rusya'yı çökertmek istediğini söyleyen Putin, saldırıyı bu planı önlemek için başlattıklarını öne sürdü.

Ambargoya karşı etkili önlemler alınacaklarını ve hedeflerine ulaşmaktan hiçbir koşulda vazgeçmeyeceklerinin ifade eden Putin, "Ukrayna'nın Neonazilerden temizlenmesi, yıkıcı silahlardan arındırılması, ülkenin "tarafsız ülke" olacağı konusunda Rusya'ya güvence verilmesi" hedeflerini bir kez daha sıraladı. Batı'da Rusya'ya ve Ruslara karşı estirilen ırkçı histeriye dikkat çeken Putin, bunun 1930'lu yıllardaki Almanya'yı hatırlattığını savundu. Bu açıklamalarıyla Putin,

Rusya'nın hedeflerine ulaşmadan savaş durdurmayacağı mesajı verdi.

ZELENSKİ ABD GÜDÜMÜNDE OLMANIN ACZİNİ YAŞIYOR

Batılı emperyalistler tarafından "kahraman" ilan edilen Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski ateşkesten yana olduğu izlenimi yaratan açıklamalar yapıyor. Ancak dikkat çekici olan ne zaman bu yönde açıklama yapsa, peşinden tam tersi yönde bir söylemle sahneye çıkmadır. Birbirine zıt açıklamaları defalarca tekrarlama, Zelenski'nin kendi iradesiyle hareket etme imkanından yoksun olduğunu gösteriyor. Yansıyan haberlere göre Zelenski işbirliği yaptığı, devletin birçok kademesine yerleştirdiği Neo-nazilerin basıncı altında kalıyor. Zira bunlar yaptıkları savaş çağrılarıyla ateşkes karşılıklarını belli ediyor ve canlı yayında Rus çocuklarının öldürülmesi için çağrı yapacak kadar zıvanadan çıktıklarını gösteriyorlar. Ateşkes istediği izlenimi veren Zelenski'nin esas handikabı ise ABD-NATO güdümünde olmasıdır.

Rusya ile anlaşma konusunda olumlu gelişmeler olduğunu, sorunu çözmek için Putin'le görüşebileceğini söyleyen Zelenski, buna rağmen NATO'nun savaş dahil olmasını yalvar-yakar dile getiren açıklamaları da tekrarlayıp duruyor. ABD Kongre üyelerine görüntülü bir şekilde seslenen Zelenski, Ukrayna'nın hava sahasının kapatılmasını talep etti. Ardından İngiliz ve Alman parlamenterlerine seslenerek aynı isteği dillendirdi. Oysa böyle bir şeyin NATO-Rusya savaşı anlamına geleceğini ABD'nin ise şimdilik böyle bir çatışmadan en azından şimdilik kaçındığını o da biliyor.

Bu tutarsız/dengesiz tutum ateşkes sağlanmasını zorlaştırırken, savaş uzadıkça Ukrayna halklarının ödediği bedeller ise ağırlaşıyor. Zelenski'yi ayakta alkışlayan Amerikan Kongresi üyeleri, "savaş

devam et" gazı vererek uğursuz 'görevlerini' yapıyorlar.

ABD-NATO CEPHESİ YIKICI SAVAŞI EL OYUŞTURARAK İZLİYOR

Rusya Ukrayna savaşına benzin döken ABD-NATO-İngiltere-Polonya cephesi hem savaşın uzaması hem daha yıkıcı bir hal alması için ellerinden geleni artlarına koymuyorlar. Doğu Avrupa'ya ABD ve İngiliz askerini yığıyor, bu ülkeleri adeta birere cephaneliğe çeviriyorlar. Yanı sıra Ukrayna'ya silah yığmak, Neonazileri ve paralı askerleri Kiev'e taşımak, Zelenski'ye gaz vermek, son teknoloji ürünü silahları da Ukrayna'ya taşımayı tartışmak vb icraatları yoğunlaştırıyorlar. Bu arada savaşın uzaması için Zelenski yönetimini finanse etmek, medyalı aracılığıyla savaş çıkırtkanlığına devam etmek gibi birçok icraata da imza atan ABD-NATO cephesi, Rusya'yı yıpratmak adına Ukrayna'yı cehennemine içine atma tutumunu sürdürüyor.

Zelenski'nin başında bulunduğu Ukrayna yönetiminin ABD-NATO cephesinin planına karşı durmaktan yoksun olduğu görülüyor. Aksi yönde yapılan açıklamalara rağmen silah, lejyoner, dolar akışına angaje olduğu görülen bu yönetim tüm icraatlarıyla Ukrayna'nın Rusya ile NATO arasındaki hegemonya savaşının sahası olmasına çanak tutmuştu. Şimdi ise, ABD-NATO cephesinin güdümünde hareket ettiği için savaşı sona erdirebilecek adımlar atmaktan aciz görünüyor.

EKONOMİK YAPTIRIMLAR BUMERANGI

ABD'nin dayatmasıyla Rusya'ya uygulanan ekonomik yaptırımlar genişletiliyor. ABD'nin savaş arabasının peşine takılan AB şefleri, ise şimdiden arabadan inmenin yollarını arıyor gibiler. Rusya'nın Ukrayna'ya saldırmasına fırsat bilerek silahlanma yarışına son sürat katılan AB şefleri, militarist aygıtları tahkim eder-

ken ekonomik yaptırımların bumerang etkisini yaşamaya başladılar. Özellikle enerji kaynaklarının fiyatlarında görülen dramatik artış ve birçok temel tüketim maddesinin fiyatının zamlanması şimdiden emekçileri yoksullaştırmaya başladı. Yaptırımlardan etkilenen birçok şirketin üretim-istihdam alanlarında daralmaya gitmesi ise bumerang etkisinin giderek artacağına işaret ediyor.

Hem ABD'nin savaş arabasına binen hem Putin'le iletişimi sürdüren Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile Almanya Başbakan Olaf Scholz savaşın uzamasından kaygılanmaya başladılar. Halen ABD'nin kuyruğunda olsalar da, savaşın uzatılması için her yola başvuran Biden yönetimi ile çıkarlarının çatışmaya başlaması ihtimal dahilinde görünüyor.

Yaptırımları mümkün olduğunca sıkılaştırarak Rusya'yı ekonomik açıdan çöktürme taktiği izleyen Biden yönetimi de bumerang etkisine çare arayışına girmiş görünüyor. Özellikle petrol ve doğalgaz tedariki konusunda çözüm arayışları bağlamında 'düşman' ilan ettiği İran ve Venezuela yönetimleriyle pazarlık yapmak durumdan kalan Biden, körfez şeyhlerine ise, üretimi arttırma baskısı yapıyor. Yansıyan haberlere göre Suudi Arabistan'la Birleşik Arap Emirlikleri (BEA) şeyhleri, Biden'ın taleplerine sıcak bakmamışlar. Putin yönetimi ile geliştirdikleri ilişkileri bozmak istemeyen körfez şeyhleri, petrol/doğalgaz üretimini arttırarak kriz anında Rusya'yı 'sırtından hançerlemiş' konumuna düşmek istemedikleri anlaşılıyor. Bu ise Biden'ın işini zorlaştırıyor. Zira enerji kaynaklarının fiyatlarının artmaya devam etmesi, batılı emperyalistlerin oluşturduğu 'Rusya düşmanı' cephenin çatırdama riskini doğurabilir. Böyle bir gelişme ise, 'Rusya'dan sonra sıra Çin'e gelecek' havasında olan Biden yönetiminin son isteyeceği şeylerden biridir.

***

Emperyalist savaş karşıtı mücadele sistemin efendilerini basınç altına alabilecek güce ulaşana kadar, yazık ki, hegemonya çatışmalarının durması olası görünmüyor. Bu ise anti-emperyalist/anti-kapitalist mücadeleye çok özel bir önem ve anlam yüklüyor.

Saray rejiminin pervasızlığını emekçilerin örgütlü mücadelesi durdurabilir!

Türkiye’de yaşanan ekonomik, siyasi, sosyal krizler işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin yaşam koşullarını artık katlanılamaz hale getirdi. AKP-MHP iktidarının peş peşe yaptığı zamlar emekçileri boğan bir noktaya ulaştı. Geline aşamada yoksulluk toplumun geneline sirayet etti. Yarınını göremeyen işçi ve emekçiler ellerine geçen ücretle en temel ihtiyaçlarını karşılayamamakta, fazla mesailere kalarak veya ek işler yaparak, insan onuruna yaraşmayan koşullarda hayatta kalmaya çabalamaktadırlar.

Sonbahar aylarında saray rejimi tarafından tetiklenen kur krizinin ardından çöküş yaşayan Türkiye ekonomisi, emekçilere cehennem azabı çektirmeye başladı. Bu suçu işleyen AKP-MHP rejimi ise tam bir pervasızlıkla uğursuz icraatlarına devam ediyor. Tayyip Erdoğan sarayında sefalet sürerken, yağmadan pay verdiği müritleri ile dalkavukları etrafında el pençe divan durmakta, sarayın yarattığı ‘oligarklar’ ülkeyi yağmalamaya devam etmektedir. Etrafındaki yiyici takımıyla birlikte ülkeyi yağmalayan AKP şefi Erdoğan, çökerttiği ekonominin çarklarını emekçilere yeni vergiler yükleyerek çevirmeye çalışıyor. Rejimi ayakta tutma çabasının ürünü olan bu icraatlar toplumu sefaletin dip kuyusuna doğru itmektedir.

Toplumsal meşruiyetini ve kitle desteğini yitiren dinci-faşist iktidar ve onun şefi Erdoğan, şirazesini kaymış bir şekilde, dengesiz davranışlar sergilemektedir. Dini istismar ederek, ırkçı-şoven zehir yayarak toplumu kutuplaştıran iktidar, buna dayanarak ömrünü uzatmaya çalışmaktadır. Yarattığı yıkımlar yetmezmiş gibi, geçinemediği için hak arayan emekçileri azarlamayı ve hakaret etmeyi tarz haline getirdi. Sarayın ‘first leydisi’ koluna 50 bin dolarlık çanta takıp “Öğünlerinizi küçültün” diye nasihat verirken, rejimin başındaki zat ise din istismarı ve şoven ırkçılıkla zehirlediği kesimleri, hakları ve onurları için direnen emekçilere karşı kışkırtmayı ‘güncel siyasal faaliyet’ haline getirmiştir.

Sömürü, soygun, talan çarklarını pervasızca döndüren iktidar, on milyonlarca kişiyi sefalete sürüklerken kaba riyakarlık ve palavra kabilinden vaazlar vermek dışında bir şey yapmıyor. Ekonomiyi, yağmadan aldığı pay büyüdükçe “gözleri işil-

İşçi sınıfının bir an için silkinmesine ve emekçi kitlelere moral taşınmasına katkı sağlayan bu eylemler, kurtuluş yolunu da göstermektedir. Sermaye iktidarının zorbaca politikalarına karşı emekçiler her alanda mücadeleyi yükseltmedikçe üstlerine çöken karabasanı dağıtamazlar.

dayan” Nureddin Nebati gibilere teslim ediyor. Bunlar ise bir yandan derinleşen sorunları çözmekten aciz olduklarını itiraf ediyor ama öte yandan tam bir pişkinlikle emekçilerle küstahça alay edebiliyorlar. Rejimin sözcülerinin işi gücü, toplumun yumak haline gelen sorunlarını izlemek, ellerine yüzlerine dolanan yalanlarla günü kurtarmaya çalışmak, talan çarklarını çevirmek ve yağmadan paylarına düşeni almaya devam etmekten ibarettir.

KURTULUŞ YOK, EMEKÇİLER İSYAN ETMEDİKÇE!

Onların bu kadar pervasızca davranmalarının en önemli nedeni işçi sınıfı ile emekçi kitlelerinin tepkilerinin hep bireysel kalması ve örgütlü bir şekilde henüz sokaklara taşınmış olmasıdır. Kendi içinde birçok handikapı barındıran bu sorun çözüme kavuşmadıkça emekçiler için bu yıkımın daha da derinleşmesi kaçınılmazdır. Gericici-faşist rejimin, emekçileri mücadeleden uzak tutmak amacıyla gerilim-şiddet-korku atmosferi yaratması ve zorbalığı bir yönetme biçimi olarak kullanması halen aşılamayan sorunlardır.

Sermaye düzeninin bekasını düşünen düzen muhalefeti de isyanın sokağa taşınmasını engellemek için ellinden geleni yapmaktadır. Derinleşip kronik bir hal alan sorunların çözümünü seçime havale etmesi, emekçilere sakin olmalarını ve çözüm için kendilerini beklemelerini telkin etmeleri düzen partilerinin oynadığı uğursuz rollerden biridir. Tüm bu engellere ek olarak işçi sınıfının gündelik hak alma mücadelesinde bile ayak bağına dönüşen, denetim mekanizması görevi gören sendika bürokratlarının varlığı da sınıf mücadelesinin önünde engel teşkil etmektedir.

Saray rejimi, dayattığı dinsel gericilik ile biat etmeyi ve aza razı olmayı işçi ve emekçilerin bir kesimine yazık ki kabul ettirmiş görünüyor. Böylelikle hakkını aramaktan alıkonulan emekçiler çürüme ve yozlaşmanın pençesine itilmektedir. Ayçiçek yağına gelen zammı duyan emekçiler ucuza yağ bulmak için birbirlerini ezmek yerine, birleşip zamları protesto ettiğinde sonuç bambaşka olacaktır. Aynı şey akaryakıt başta olmak üzere diğer ihtiyaç maddelerine gelen zamlar için de geçerlidir.

Haziran direnişinden bu yana ciddi bir kitle hareketiyle karşılaşmayan saray rejimi bu sayede pervasızlığına devam edebilmektedir. Bu gidişatı tersine çevirebilmek için deprem etkisi yaratacak ve rejimin yıkımına sebep olacak ciddi bir toplumsal mücadelenin gelişmesi gerekmektedir. İşçi ve emekçilerin elini kollunu bağlayan gericici burjuva ideolojisinin tüm argümanlarına karşı sosyalizmi bir alternatif olarak koymak, işçi sınıfının devrimci potansiyelini açığa çıkartmak ve emekçileri mücadeleye seferber etmek bugün sol, sosyalist, devrimcilik iddiası taşıyan tüm güçlerin temel sorumluluğudur.

Ocak ayında bazı illerde sefalet ücreti dayatmasını kabul etmeyen işçilerin fiili grev ve eylemleri gerçekleşti. İşçi sınıfının bir an için silkinmesine ve emekçi kitlelere moral taşınmasına katkı sağlayan bu eylemler, kurtuluş yolunu da göstermektedir. Sermaye iktidarının zorbaca politikalarına karşı emekçiler her alanda mücadeleyi yükseltmedikçe üstlerine çöken karabasanı dağıtamazlar. İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin gerçek çözüme erişebilmesi için birleşik, kitlesel meşru-militan bir mücadele hattının örülmesi şarttır.

Sağlık emekçilerinin grevi üzerine

AKP-MHP iktidarının içinde debelen- diği krizin ve çıkışsızlığın faturası döne döne işçi ve emekçilere kesiliyor. Temel tüketim maddelerine art arda gelen zamlar, düşük ücretler, işsizlik ve çalış- ma koşullarının günden güne ağırlaş- ması gibi olgular emekçilerin yaşamını cehenneme çeviriyor. Toplumun büyük bir kesiminde sürekli bir öfke mayalanı- yor. Çok sayıda kentte ve işyerinde, farklı sektörlerde çalışan işçiler eylemli tepki- lerini ortaya koymaya devam ediyorlar. Hak mücadelesini büyüten işçi ve emek- çilerin bir kesimini de sağlık emekçileri oluşturuyor. Hastane ve aile sağlığı mer- kezlerinde farklı görevlerde çalışan sağlık emekçileri, ağırlaşan çalışma ve yaşam koşullarına karşı bir süredir tepkilerini eylemlerle sergiliyorlar.

Ekonomik krizin etkileri derinleşirken patlak veren koronavirüs pandemisi ile birlikte sağlık emekçilerinin yıllardır bi- riken sorunları bir kez daha gün yüzüne çıktı. Salgının yönetim sürecinin hiçbir aşamasında söz hakkı tanınmayan sağlık emekçilerinin var olan hakları da gasp edildi. İki yılı aşkın süredir pandemiye yö- netemeyenlere karşı seslerini duyurma- ya çalışan sağlık emekçileri mücadeleyi büyütme devam ediyor. Gasp edilen haklarını "Beyaz Nöbet", "Beyaz Forum", "Beyaz Buluşma", "Beyaz Yürüyüş", iş bırakma eylemleri gibi farklı yol ve yön- temlerle korumaya çalışan sağlık emek- çileri son olarak 2 günlük Büyük G(ö)rev gerçekleştirdi.

SAĞLIKTA SERMAYE İÇİN DÜZENLEME

Kamu kaynaklarının özelleştirilmesi ve işçi sınıfının kazanılmış haklarına dö- nük saldırı planı 24 Ocak 1980 yılında açıklandı. Bu kararların hayata geçirile- bilmesi için de 12 Eylül askeri faşist dar- besini gerçekleştirildi. Sermaye sınıfı için dikensiz gül bahçesi yaratmayı hedefle- yen 24 Ocak kararları birbiri ardına gelen sermaye hükümetleri tarafından uygu- lanmaya çalışıldı. AKP de bu geleneğin son halkası oldu. Darbecilerden devraldı- ğı saldırı programlarını hayata geçirmek için, iş başına geldiği ilk yıllardan itibaren yapmadığını bırakmadı.

Örneğin sağlık alanındaki özelleştir- me faaliyetleri özellikle AKP döneminde hızlandırıldı. 2003 yılında AKP tarafından ortaya atılan Sağlıkta Dönüşüm Programı

ile sağlık hizmetleri sermayeye peşkeş çekildi. Sağlık kaynaklarının kamudan özel sektöre aktarılmasına hız verildi. Sağlık hizmetleri bir devlet politikası olarak adım adım çöktürülürken, özel sağ- lık sektörü de bizzat devlet tarafından seçenек haline getirildi. Bu süreç sağlık emekçilerini özel sektörün "ucuz emeği", hastaları da "müşteri" haline getirdi.

Toplumun sağlık hakkına ve sağlık çalışanlarına karşı sermayenin ihtiyaçları için gündeme getirilen Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın sonuçları, pandemi döneminde sağlığın çöktüğünü ve işle- mez hale geldiğini gözler önüne serdi. Bu politikaların sonucu olarak halkın sağlığa erişimi daha da zorlaştı. Yanı sıra sağlık emekçilerinin üzerindeki çalışma yükü arttı ve sağlık sistemi işlemez hale geldi.

SAĞLIKTA ŞİDDETİN ÖNÜ ALINAMIYOR

Gerçekleri söyleyenlere büyük bir sal- dırganlık sergileyen sermaye iktidarının sözcüleri, pandemiye yönetememenin getirdiği çıkışsızlığın da etkisiyle sağlık emekçilerine yönelik saldırgan söylemleri artırdılar.

Faşist darbeci Kenan Evren, miting kürsülerinden halka, "Köyünüzde dur- mak istemeyen doktorları ağaca bağ- layın" diyordu. AKP'nin sözcüleri de darbecilerden devraldıkları saldırganlığı sürdürmeye devam ediyorlar. Bu söy- lemlerle mesleği daha da itibarsızlaştı- ran emekçiler fiziki saldırıların doğrudan

hedefi oluyorlar. Toplumun büyük bir ke- simi tarafından sağlık hakkına erişeme- menin ve nitelikli sağlık hizmeti alama- manın sorumlusu olarak görülen sağlık emekçilerine yönelik fiziki ve sözlü saldı- rılar artıyor ve sağlıkçılar hasta yakınları tarafından katlediliyor. Buna karşı önlem alınmadığı gibi süregiden cezasızlık poli- tikası da saldırganlara güç veriyor.

"BÜYÜK G(Ö)REV'E ADIM ADIM

Sağlığın özelleştirmesi ve şiddet baş- ta olmak üzere sağlık emekçileri yıllar- dır biriken sorunlarına karşı birlikte ses yükselttiler. Bu sorunlar arasında perfor- mans dayatması, 5 dakikada muayene kuralı, ekonomik ve özlük hakların gaspı, nöbet sonrası ücretli izin hakkının kal- dırılması, 36 saate varan nöbet saatleri, nitelsiz eğitim, angarya yükler, verilen sözlerin tutulmaması, Covid-19'un mes- lek hastalığı sayılmaması, emekli hekim- lerin düşük ücretlere mahkûm edilmesi yer alıyor.

Geri-faşist iktidarın, sağlık emekçileri bölmeye çalışan politikalarına geçit vermeyen emekçiler, hemşire, teknisyen, hekim, tekniker, uzman, hasta bakı- cı, cerrah birlikte hareket ederek taleple- rini duyurmaya çalıştılar.

Özellikle son 2 yıl boyunca taleple- ri ve sağlık hakkına sahip çıkmak için mücadele eden sağlık emekçileri, işyeri eylemlerinin yanı sıra aile sağlığı mer- kezleri ve sağlık kurumlarına ziyaretler

gerçekleştirerek, sosyal medya ve TV programları gibi farklı mecraları kullana- rak seslerini yükselttiler ve kendi içinde birlikteliği güçlendirdiler. Bu mücadele 14-15 Mart'ta gerçekleştirilen Büyük G(ö)rev'le doruğuna ulaştı. Grev, onlarca kentte binlerce sağlık emekçisinin katılı- mı ile hayata geçirildi.

Sağlık meslek örgütlerinin daha önce- ki iş bırakma eylemlerine göre katılımın belirgin şekilde yüksek olduğu kayıtlara geçti. Genç sağlık emekçilerin ve asistan hekimlerin öfkesi ve coşkusu eylemlere yansdı.

Grevin hemen öncesinde çalışma ve yaşam koşullarının ağırlığı nedeniyle yurtdışına gitmeye çalışan ve özel has- tanelere yönelen hekimlere Erdoğan'ın "Giderlerse gitsinler" sözlerine bir cevap niteliği taşıyan grev, hastalar tarafından da dayanışma ve destekle karşılandı.

Hekimlerin sadece ekonomik taleple- ri olduğunu iddia eden Erdoğan'a, keza gönderdiği mektupla grev konusunda hekimlere aba altında sopa gösteren Sağlık Bakanı Koca'ya grev alanlarından cevap veren binlerce sağlık emekçisi, "Farz edin ki gittik" diyerek, üretimden gelen güçlerini gösterdiler.

Sağlık emekçilerinin verdiği beyaz mücadele, kapitalizmin yapısal krizleri- nin faturasının kendilerine kesildiği iş- çilerin harekete geçmeleri ve "İnsanca yaşam" talebini yükseltmeleri bahar dö- nemine güç katıyor.

Kriz derinleşiyor, toplumsal öfke büyüyor

İşçi ve emekçiler ekonomik krizin etkilerini yıllardır hayatın her alanında hissediyorlardı. Krizi ağırlaştran pandemi sürecinde yaşam ve çalışma koşulları tümenden çekilmez hale geldi. Ekonomik çöküntünün etkileri yakıcı bir düzeye sıçradı.

Ekonomi şimdi de Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle gelişen emperyalist savaşın etkilerine maruz kalıyor. Amerikan ve Rus emperyalistlerinin hegemonya çatışmasının bir sonucu olarak patlak veren savaş dördüncü haftayı geride bırakmak üzere. Bu süreçte en ağır fatura Ukraynalı işçi ve emekçilere kesiliyor, yaşamları topyekûn bir yıkıma sürükleniyor. Ancak bu savaş yalnızca Rus ve Ukrayna halklarını da etkilemiyor. Kapitalist ekonomilerin iç içe girdiği, dünyanın "global köy" olarak adlandırıldığı bir çağda yaşıyoruz. Dolayısıyla hem Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş gerçekliği hem de ABD ve AB ülkeleri başta olmak üzere çeşitli ülkelerin Rusya'ya uyguladıkları yaptırımların faturası doğrudan tüm dünya halklarına kesilmiş oluyor. Örneğin doğalgaz ve petrol ihtiyacının önemli bir kısmı Rusya'dan karşılandığı için bunlara ve haliyle her şeye art arda zam yağmaya başladı. Avrupa ve Türkiye'de yüksek zamlar gündeme geldi.

Türkiye'de sebze, meye ve et fiyatlarının pahalılığı her gün ayrı gündem haline gelirken, yakın zamanda benzin ve motorin fiyatları da neredeyse 1 litrede 20 TL'yi gördü. Ki bugün benzine yapılan zam demek aslında gıdadan sağlığa akla gelebilecek her temel ihtiyacın zamlanması demektir.

Geçtiğimiz günlerde ayçiçek yağı da toplumun gündemine çok ciddi bir giriş yaptı. Öyle ki 5 Mart günü piyasada yeterli ayçiçek yağı bulunmadığı ve buna bağlı olarak fiyatlarda artış görüleceği endişesiyle pek çok markette izdiham yaşandı. İnsanlar yağ alabilmek için uzun süre boyunca sıra beklediler. İşçi ve emekçiler stokçulukla, vandallıklarla ve daha birçok sıfatla suçlandılar. Ayçiçek yağı krizinin temelinde ise Türkiye'nin dünyada en büyük ayçiçek yağı ithalatçılarından biri olması gerçeği yatıyor. Döviz yükselip TL değer kaybettiğinde, bunun sonuçları gıda -ve ayçiçek yağı- fiyatlarına da doğrudan yansıyor. Ayçiçek yağının bir anda bu denli krize dönmesine neden

Açlık, yoksulluk ve sefalet koşulları derinleşirken, temel gıda maddeleri bile artık işçi ve emekçiler için lüks haline gelmiş durumda. Kapitalist sistemin açmazları ve savaş koşulları nedeniyle krizlerin daha da derinleşmesi kaçınılmazdır.

olan etkenlerden birisi de Türkiye'nin ayçiçek yağı ithalatını en çok Rusya ve Ukrayna'dan yapıyor olmasıdır.

Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği bir açıklama yayınlarken, "Nisan sonuna kadar stoğumuz var" dedi. AKP-MHP iktidarı ise ısrarla ayçiçek yağı kıtlığı diye bir sorunun söz konusu olmadığına ilişkin altı boş söylemlerde bulunuyor. "15-16 gemi dolusu ham işlenmemiş ayçiçeğimiz geliyor, yolda. Sadece gemilerin Karadeniz'e geçmeleri ile ilgili bir sıkıntı var" minvalinde açıklamalar yapılıyor. "Sıkıntı" olarak adlandırılan şey savaşın ta kendisi.

İktidarın içi boş tüm açıklamaları hayatın gerçekleri karşısında tuz buz oluyor. İşçi ve emekçiler marketlere her gittiklerinde fiyatların günlük, hatta gün içerisinde birkaç kez arttığını görüyorlar. Örneğin ayçiçek yağı fiyatları çok kısa bir süre içerisinde alabildiğine yükseldi. Öyle ki internette 18 litrelik teneke ayçiçek yağı aylık 44 lira ödeme seçeneği ile 36 ay vadeli taksitle satılmaya başlandı. Hal böyle olunca yarın ya da birkaç saat sonra daha pahalıya almaktansa, hatta alamama ihtimalindense "stok" yapmak

tercih ediliyor. Bu açıdan marketlerden yansıyan görüntüler, insanların ayıbı değil, doğrudan iktidarın ayıbıdır. Yaşananlar emekçilerin iktidar tarafından içine itildiği vahim durumun bir göstergesidir.

AKP-MHP iktidarının borazanlığını yapanlar, yaptıkları arsız açıklamalar yetmezmiş gibi bir de krize yeni yeni sorumlular yaratıyorlar. AKP'li milletvekili Metin Külünk "Ayçiçek fabrikalarının gizli sahibi gıda baronu kirli elini ülkemizin üstünden çek. Milletimize yağ üzerinden operasyon çeken hangi zincir sahibi baron ise üzerine gidilmeli ve adaletle hesabını vermelidir.

Bu baronlara acımak milletimize haksızlık olacaktır." diyerek hayali düşmanlar yaratma peşine düştü. Oysa ülkeden elini çekmeleri gerekenlerin başında bu düzenin temsilcileri ve sözcüleri gelmektedir. Kaldı ki yağ ticaretinde tekel olan şirketlerin tümünün iktidar ile şu veya bu şekilde ilişkisi mevcuttur. Erdoğan'ın "sermayenin demir yumruğu" sıfatı ile anılması boşuna değil sonuçta.

Ayrıca ayçiçek yağının krize dönüştüğü bu süreçte piyasaya hızla pamuk, kanola gibi yağlar sürülmeye başlandı.

Ayçiçek yağına alternatif olarak piyasaya sürülen bu yağların çoğu insan sağlığına zararlıdır ve yemeklerde tüketilmemesi önerilmektedir.

Aslında rafine, yani işlem görmüş her yağ sağlığa zararlıdır. Ancak kanola gibi yağlar trans yağ kategorisine girmektedir. Kanolanın yapısında ise erusik asit bulunmaktadır, toksiktir. Yani bu yağlar doğrudan zehirle eş değerdir.

Ancak kendi sefil düzenlerinin devamı ve çıkarları uğruna her yolu mubah sayan sermaye temsilcilerinden toplum sağlığına önem vermelerini bekleyemeyiz elbette.

Sermaye iktidarının icraatları ve mevcut tablo bu düzenin artık ne denli çürüdüğünü, ne denli pislik içerisine battığını anbean gözler önüne seriyor.

Açlık, yoksulluk ve sefalet koşulları derinleşirken, temel gıda maddeleri bile artık işçi ve emekçiler için lüks haline gelmiş durumda. Kapitalist sistemin açmazları ve savaş koşulları nedeniyle krizlerin daha da derinleşmesi kaçınılmazdır. Dolayısıyla yeni toplumsal patlamaların mayalanmasının hızlanması da...

AKP'nin "çıkmadık candan umut kesilmez" manevrası:

Tansu Çiller sahnede

G. Umut

Kirli savaş, faili "meçhul" cinayetler, gözaltına kayıplar, sokak infazları döneminin, adı yolsuzluk ve rüşvetle anılan başbakanı Tansu Çiller tekrar piyasaya sürülüyor. Tansu Çiller sahibinin sesi medyanın düzenlediği "Güçlü Türkiye'nin güçlü kadınları zirvesi" adlı programda konuştu ve şunları söyledi:

"Eğer ülkemi büyük bir sıkıntıda görmezsem, ona çözüm üretebilecek bir katkı olmazsa, bana bir talep de olmazsa siyasetle meşgul olmam. Ancak gelinen noktada dünyanın o kadar çok farklılaştığını, nelere meyillendiğini gördükçe, ben artık milletime bir şeyler vermek istiyorum."

Çiller'in tekrar piyasaya sürülmesinde AKP şefi tarafından organize edildiğine dair güçlü iddialar var. Yenikapı mitinginde eski figürlerden biri olarak yerini alan Çiller rejimin ihtiyaçları çerçevesinde yeniden piyasaya sürüldü. Sicili kanlı ve kirli olan sermayenin bu yıpranmış siyasetçisinin yeniden piyasaya sürülmesi, rejimdeki sefaletin bir göstergesi olduğu gibi, AKP-MHP rejiminin geçmişin tüm vahşi icraatlarının arkasında durduğu ve devamcısı olduğunun da kanıtıdır.

24 OCAK KARARLARINDAN 5 NİSAN'A, 5 NİSAN'DAN BUGÜNE...

Tansu Çiller 1991 seçimlerinden sonra DYP-SHP koalisyonuyla kurulan hükümette başbakan oldu. '93'te Viyana'da gerçekleşen Avrupa Konseyi toplantısında Kürt Sorunu ile ilgili "BASK modeli" diyerek Kürt sorununda "şefkat" söylemlerini öne sürdü. İktidarda kaldığı dönem ise işkencelerin, kirli savaşın, Kürt halkına karşı imhanın en yoğun yaşandığı bir dönem olarak kayıtlara geçti.

"Yönetememe" krizinin bir sonucu olarak sahaya sürülen DYP-SHP koalisyonu ve Çiller, yükselen Kürt ulusal özgürlük mücadelesinin ve işçi hareketinin önüne set çekmek için kullanıldı. '94 yılı "para depresi", devalüasyon ve zam yağmuru ile ekonomik çatırdamanın ana duraklarından biri olarak yaşandı ve çiçeği burnunda koalisyon hükümetinin başında Çiller vardı. TKİP Merkez Yayın Organı Ekim'in 94 yılı Şubat sayısının, krizde yeni döneme vurgu yapan baş yazısında ifade edilenler düzenin durumunu özetlemektedir:

"Dünya kapitalizmi '70'lerin başında

girdiği ve bir türlü çıkamadığı, çıkamadığı gibi giderek ağırlaşacağı o günden görülen bir bunalım yaşamaktaydı. Türkiye kapitalizmi kendi yapısal krizinin yanı sıra bu global bunalımın getireceği yeni yükleri de taşıyacaktı. Bu birinci faktördü. İkinci faktör ise, Kürt özgürlük mücadelesinin yarattığı muazzam sarsıntıydı. Bu ikincisi yalnızca düzenin Cumhuriyet dönemi içinde oturmuş politik ve ideolojik üst yapısına yeni ve büyük darbeler vurmakla kalmayacaktı. Fakat aynı zamanda, bataktaki bir borç ekonomisi olan Türkiye kapitalizmine, etkileri bugün çok daha iyi değerlendirilebilen ağır yükler bindirecekti." (Krizde yeni dönem, Ekim, Sayı: 90, 1 Şubat 1994.)

24 Nisan kararlarının uygulanması için 12 Eylül askeri faşist darbesi hayata geçirilirken, ekonomik krizin faturasını işçi ve emekçilere yüklemek için 90'lı yıllarda yoğun bir devlet terörü uygulandı. Yine aynı değerlendirmenin bir diğer vurgusu da şöyleydi:

"... girmekte olduğumuz yeni güç döneminde, kitle hareketinin önünü kesmek için her yola başvuracak olan burjuvazinin bu doğrultuda alacağı tedbirlerden en önceliklisi, devrimci önderliği daha oluşmadan boğmaktır. Öncüsüz bırakma politikası giderek daha etkin bir biçimde uygulanacaktır."

Aynı dönemde Türkiye'de 24 Ocak kararlarını gölgede bırakan 5 Nisan kararları ile özelleştirmelerin ve "mezarda emekliliğin" önü açılmıştır. Çiller ve hü-

kümetinin aldıkları devalüasyon kararı ile birlikte Türk Lirası döviz karşısında yüzde 78 değer kaybı yaşadı. Karar öncesinde Merkez Bankası'ndan yüzlerce milyon dolarlık satış yapıldı. Hükümet eliyle dolar milyarderleri yaratıldı. Bankalar hortumlandı, yolsuzluk ve milyarları bulan mal varlıkları açığa çıktı.

ÇİLLER'İN "MİLLETE VERDİĞİ ŞEYLER": KİRLİ SAVAŞ, KATLIAMLAR VE ARTAN DEVLET TERÖRÜ

JİTEM'in "bin operasyonu", Susurluk, mafya-çete devleti, çürüyen düzen gerçeğinin ayyuka çıkması yine düzenin bu karanlık döneminin olaylarıdır. Sivas Katliamı, Şırnak katliamı, faili meçhuller, Kürt köylerinin bombalanması, öldürülme, tutuklanma, işkence... Yine aynı dönem DEP milletvekillerinin Meclis'ten atılması ve tutuklanması, Özgür Ülke gazetesinin bombalanması, tetikçilerin, mafyanın aklanması ve daha nice de...

Sermaye düzeni her zaman kanlı katliamlara, işkenceye, artan devlet terörüne başvurmuştur.

'70'li yıllarda dinci ve faşist çeteler gelişen sosyal mücadeleler karşısında etkili olarak kullanılmış ve sayısız provokasyon ve katliam gerçekleştirilmişti. 12 Eylül sonrasında ise, Kürt halkının gelişen hareketine karşı bir cinayet şebekesi olarak hareket eden kontrgerilla yapılanması etkin bir biçimde kullanıldı. Mafya ve faşist çetelerle ilişkiler daha farklı boyutlar kazandı ve devletin bu yanı "derin"lik

kisvesi altında gizlenmeye çalışıldı. Susurluk düzendeki çürüme ve kokuşmaya, devletteki çeteleşme ve mafyalaşmaya ayna tuttu. Devletin iç yüzü, devlet terörünün perde arkası ve "bilinmeyen" yönleri, kardeş Kürt halkına karşı "ülkenin bütünlüğü" adına yürütülen son derece kirli yok etme savaşının gerisinde yaşanan pis işler ve ilişkiler açığa çıktı. Bu süreçlerin en karanlık noktasında Çiller aktör olarak sahnede idi.

ÇİLLER'İN KIRATINDAN ERDOĞAN'IN AMPULÜNE BAYRAK DEVRİ

AKP çatısı altında birleşen dinsel gerici mirasını bu dönemden almaktadır. 15 Temmuz sonrası yanına aldığı MHP ile birlikte dinci-faşist bir blok halinde hareket etmektedir. AKP-MHP dinci-faşist bloğunun her geçen gün ömrü tükenmekte ve güç kaybetmektedir. Krizin faturasını emekçilerin sırtına yüklemek için atılan her adım emekçilerde öfkeyi büyütmekte, yıpranmış AKP-MHP iktidarını zora sokmaktadır.

Madalyonun diğer yüzünü oluşturan düzen partileri ise 28 Şubat'ta "güçlendirilmiş parlamenter sistem" gündemi üzerinden "Yarının Türkiye'si" adlı, 23 maddeden oluşan 48 sayfalık bir mutabakat metni deklare ettiler. Türkiye'nin kapitalist düzenini ve onun devletini güçlendirmeye aday olan "altılı'nın deklarasyonunda işçilerin, emekçilerin, kadınların, Kürt halkının ve azınlıkların, inanç gruplarının talep, özlem ve isteklerine yer yoktu. CHP ve MHP-AKP artıklarından oluşan sağcı blokun demokrasi sahtekârlığı Diyarbakır'da "helalleşme" gösterileri ile sürdü.

Düzenin restorasyonu ve sömürünün yoğunlaşması üzerine kurulu ve "Yarının Türkiye'si" iddiası ile duyurulan metnin dünün tekrarı olmaktan öteye geçemeyeceği şimdiden bellidir.

Din istismarcısı Erdoğan'ın, faşist partinin şefi Bahçeli'nin düzen muhalefetindeki karşılığı olan Akşener'in karşısına Çiller'i de çıkarması satranç tahtasındaki bir hamle olarak okunabilir. Ya da AKP'nin "çıkmadık candan umut kesilmez" manevrası olarak... Ancak bu hamle aynı zamanda rejimin ayakta kalmak için kaba şiddet araçları dışında bir şeyi kalmadığını ve saldırganlığının giderek artacağını göstermektedir.

Halepçe'de katledilenler anıldı

Pek çok şehirde 16 Mart Halepçe Katliamı'nın 34'üncü yıl dönümü vesilesiyle eylemler gerçekleştirildi.

İnsan Hakları Derneği (İHD) Adana Şubesi'nin çağrısı ile Heykelli Park'ta yapılan eylemde mart ayında gerçekleşen katliamlarda yitirilenler anıldı. Basın açıklamasını İHD Adana Şube Başkanı Yakup Ataş okudu. Halepçe Katliamı'nın Türkiye ve BM tarafından soykırım olarak tanınmasını isteyen Ataş, ülkede yaşanan katliamlarla yüzleşmek için Hakikatleri Araştırma Komisyonu kurulmasını istedi. Ataş, "Enfal Operasyonu kapsamında, 16 Mart 1988 günü başlatılan ve 3 gün süren hava saldırılarında ise özellikle Irak Federe Kürdistan Bölgesi'nde bulunan Halepçe Kasabası ve civarı kimyasal silahlarla bombalanmış ve bu saldırılarda beş bin civarında insan yaşamını yitirmiştir" dedi.

İHD olarak Türkiye'de Halepçe Katliamı'nın anma günü olarak bilinen 16 Mart gününü "Kürt Soykırımı Günü" olarak tanıma kararı aldıklarını ifade eden Ataş, Irak ve Irak Federe Kürdistan Bölge Yönetimi, Norveç, İsveç, Hollanda ve İngiltere'nin tanıdığı soykırımı Türkiye'nin de tanımasını istedi.

"KATLIAMLARA GÖZ YUMULDU"

16 Mart 1978 yılında İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi önünde 7 öğrencinin katledildiği, 41 öğrencinin de yaralandığı Beyazıt katliamının yapılacağı önceden bilinmesine rağmen devlet tarafından önlenmediğini ifade eden Ataş, "Sorumlu olan ve katliama göz yuman tüm emniyet yetkilileri hakkında beraat kararları verilmiştir. Dün Beyazıt katliamına göz yuman anlayış bugünün Roboski, Hrant Dink, Tahir Elçi katliamına göz yuman anlayıştır" dedi.

Devletin ve dünyanın gözleri önünde İstanbul Gazi Mahallesi ve Ümraniye'de 27 yıl önce, Alevilerin katledildiğini dile getiren Ataş cezasızlığa dikkat çekti.

Tüm katliamlarda faillerin ya cezasız bırakıldığını ya da göstermelik cezalarla yine cezasızlık ile ödüllendirildiklerini ifade eden Ataş, "Bizler insan hakları savunucuları ve demokrasi güçleri olarak; bir insanlık trajedisi olan Halepçe katliamını Birleşmiş Milletler'in ve Türkiye'nin soykırım olarak kabul etmesini, Türkiye'nin karanlık geçmişiyle yüzleşmesinin sağlanması için hakikatleri araştırma komisyonunu kurulmasını, tüm bu katliamların faillerinin ortaya çıkarılmasını, bu katli-

amların yol açtığı mağduriyetlerin giderilmesini talep ediyoruz" dedi.

***

HDP Şırnak, Mardin ve Batman il örgütleri tarafından yapılan anmalarda ise katledilenler için saygı duruşunda bulunuldu. Okunan basın açıklamalarında katliamın kimyasal gazlarla yapıldığının ve Kürtlerin varlığına yönelik bir saldırı olduğunun altı çizildi. Katliamın failleri insanlık tarihinde lanetlenirken Kürt halkının meşru ve insani hak mücadelesini yürüttüğü, ezilen halklara umut olduğu belirtildi.

"UNUTMADIK VE UNUTTURMAYACAĞIZ"

Diyarbakır'da Emek ve Demokrasi Platformu Koşu Yolu Parkı'nda bir araya geldi. Platform sözcüsü Mehmet Candar söz alarak savaşların en büyük bedelini kadınlar, çocuklar ve emekçilerin ödediğini söyledi. Halepçe Katliamı'nın tarihçesini hatırlatan Candar, "Unutmadık ve unutturmayacağız!" dedi.

HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Zeyyat Ceylan ve DİSK 2 No'lu Şube Kadın Sekreteri Hanife Kardeş da söz alarak sabah saatlerinde yapılan gözaltılara tepki gös-

tererek, "8 Mart kitleliliğimize haz etmeyen bu sistem kadın arkadaşlarımızı gözaltına aldı. Kadınlardan bu kadar korkmayın. Nefretle kınıyoruz, bir an önce arkadaşlarımız serbest bırakılsın" dedi.

"MÜCADELEMİZİ SONUNA KADAR SÜRDÜRECEĞİZ"

Urfa'da ise Siverek Emek ve Demokrasi Platformu'nun çağrısı ile Kanlıkuyu Meydanı'nda eylem gerçekleştirdi.

Beyazıt, Maraş, Sivas, 10 Ekim Ankara Gar ve Suruç Katliamlarının hatırlatıldığı açıklamada şu ifadelerle yer verildi:

"Halkımızın yıllardır devam eden geleceğini özgürce belirleme ve bölge halklarıyla barış içinde yaşamaya dayalı mücadelesi, emperyalizm ve işbirlikçi bölge gericiilikleri tarafından boğulmaya çalışılmaktadır.

Ancak bize dayatılan bu acılı tarihi değiştirecek güç, halkımızın demokrasi ve özgürlük mücadelesi olacaktır. Bütün bu katliam ve yıldırma taktiklerine karşı mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğimizi bir kez daha ilan ediyor, Halepçe ve Beyazıt Katliamında yaşamını yitirenleri saygıyla anıyoruz."

İzmir Emek ve Demokrasi Güçleri, 1978 Beyazıt, 1988 Halepçe ve 1995 Gazi katliamını Türkan Saylan Kültür Merkezi önünde protesto etti. Platform adına metni okuyan Necip Vardal şunları ifade etti:

"Halkların birlikte yaşama umudunu yok etmeye çalışanlara karşı bundan sonra da birbirimize daha fazla kenetlenmeye devam edeceğiz. Yaşadığımız katliamların hesabını bir arada yaşam zeminlerini güçlendirerek, barış ve kardeşliğin ülkesini kurarak soracağız.

Bunun için her zaman savaşa karşı barıştan şovenizme, ırkçılığa karşı halkların kardeşliğinden, emperyalizme karşı tam bağımsızlıktan yana saf tuttuk, saf tutmaya devam edeceğiz.

Beyazıt, Halepçe, Gazi Katliamlarında hayatını kaybedenler şahsında bugüne kadar yaşadığımız tüm katliamlarda hayatını kaybedenleri saygıyla anıyor, tüm insanlığın barış içerisinde yaşayacağı bir dünya ve ülke mücadelemizi sürdüreceğimizin altını çiziyoruz.

"Unutmayacağız, unutturmayacağız!"

Her fırsatta savaş çığırıklığı yapan, sürekli ölümü ve öldürmeyi kutsayanlara karşı yaşamı ve yaşatmayı savunmaya devam etmek zorundayız.

İzmir Emek ve Demokrasi Güçleri olarak sadece Mart ayında yaşananları değil, bugüne kadar gerçekleşen bütün katliamları lanetliyor, kaybettiklerimizi saygıyla ve özlemlerle anıyoruz. Unutmayacağız, unutturmayacağız."

"MART AYI BELLEKLERİMİZDE KATLIAMLAR VE ACILAR AYI"

Antalya Emek ve Demokrasi Güçleri Beyazıt, Halepçe ve Gazi katliamlarını protesto etti. Bileşen adına basın açıklamasını HDP İl Eş Başkanı Ahmet Kaya okudu.

Kaya mart ayının, toplumsal bellekte

"acılar ve katliamlar ayı" olarak yer aldığını belirterek şunları dedi:

"Beyazıt, Halepçe, Gazi ve Qamişlo katliamlarının acıları, üzerinden on yıllar geçmiş olmasına rağmen, yüreklerimizde ve hafızalarımızdaki tazeliğini korumaktadır"

Açıklamada "Türkiye'de muhalefet güçlerine karşı işlenen bütün katliam ve cinayetlerde failere uygulanan cezasızlık ve fiili zamanaşımına uğratma politikası, katliamların bir süreklilik kazanmasını sağlamış ve aynı uygulama günümüzde de devam etmektedir" diyen Kaya şöyle devam etti:

"Bütün bu katliam ve yıldırma taktiklerine karşı mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğimizi bir kez daha ilan ediyor, günümüz geldiğinde tüm bu tür katliamların sorumluların ortaya çıkarılmasına inancımızla: Halepçe, Qamişlo, İstanbul Üniversitesi ve Gazi Katliamlarını lanetliyor yaşamını yitiren tüm canlarımızı saygıyla anıyoruz."

TEKSİF yeni bir satışa hazırlanıyor!

Taleplerimize sahip çıkalım, inisiyatifi ele alalım!

TEKSİF, grup Toplu İş Sözleşmesi için hazırladığı sözleşme taslağı ile tekstil işçilerine yeni bir ihanete hazırlanıyor.

Bizzat bürokratlar eliyle hazırlanan taslak, tekstil patronlarıyla masaya oturana kadar işçilerden sır gibi saklandı. Sendika bürokratlarının masada ne istediği konusunda tekstil işçilerinin hiçbir fikri yoktu ve hala da işçilerin büyük çoğunluğu taslağın içeriğini bilmiyor.

TEKSİF yeni bir satışa hazırlanmakla kalmıyor, aynı zamanda tekstil işçilerinin aklıyla da alay ediyor. Neden mi?

Pandemi ve ekonomik kriz koşullarında tekstil ve dokuma patronları devasa karlar elde ettiler. Tekstil işçilerinin ise yaşam ve çalışma koşulları daha da ağırlaştı, yoksulluğu daha da derinleşti. Böyle bir dönemde sözleşme taslağında ücret zamları belirleyici bir yer tutuyor.

Taslakta birinci altı ay ücret zammı ile ilgili olarak; bir önceki dönem sözleşmesinde 31 Mart 2022 tarihindeki brüt ücretlere TÜFE farkı ilave edileceği ve sözleşmenin başlangıç tarihi olan 1 Nisan 2022 tarihinden geçerli olmak üzere yüzde 20 oranında ücret zammı yapılacağı söyleniyor.

TEKSİF bürokratları, bir önceki dönem sözleşmenin son dilimi için zaten kazanılmış olan ücret zammını bu sözleşme taslağına ekleyerek kafa karışıklığı yaratıyorlar. Kısacası, tekstil işçilerinin alım güçlerinin iyiden iyiye gerilediği bir süreçte masaya yüzde 20 zam talebiyle oturuyorlar.

Diğer 6. aylar için istenen ise, enflasyon farkı + %2'dir. Diğer sektörlerdeki sendika bürokratları gibi, gerçek rakamları ifade etmeyen enflasyon oranlarına sığmıyor, enflasyon farkına eklenen %2 ile tekstil işçisini enflasyona ezdirilmediği yalanına sarılıyorlar.

TEKSİF talep ettiği ücret zammıyla tekstil işçilerini sefalet mahkum etmektedir. Tekstil işçilerinin onayı alınmadan sunulan bu taslak yok hükmündedir, dolayısıyla tekstil işçilerinin talep ve istekleri esas alınarak sözleşme taslağı yenilenmelidir.

TEKSTİL PATRONLARININ DAYATMALARI KABUL EDİLEMEZ!

TEKSİF, bir önceki sözleşme taslağında olduğu gibi, 26. dönem sözleşme taslağında da iki yıllık sözleşme ve ana

çalışma alanlarında taşeron çalışmanın yasaklanmasını talep etmektedir. Geçtiğimiz dönemde bu talep mücadeleye konu edilmemiş, tekstil patronlarının üç yıllık sözleşme dayatmasına onay verilmiş ve hemen tüm işletmelerde taşeron çalışma düzeni devam etmiştir. Ayrıca taslakta deneme süresinin kısaltılması ve gece çalışma zammı talep edilmektedir. Tekstil işçilerinin bu taleplerinin kararlılıkla savunulması gerekmektedir.

KADIN TEKSTİL İŞÇİLERİNİN TALEPLERİ PATRONLARIN İNSAFINA TERKEDİLEMEZ!

Sektörde kadın işçilerin belirgin bir ağırlığı bulunmaktadır. Taslakta kadın işçiler için gündeme getirilen talepler ise ibret vericidir.

8 Mart'ın "emekçi kadınlar günü" olduğu vurgusundan imtina edildiği gibi, 8 Mart'ta kadın işçiler için ücretli izin talebi yerine, "işverenle sendika temsilcilerinin mesai saatleri içinde etkinlik düzenlenmesi ve bu saatler içinde ücretli izinli sayılması" önerilmektedir. Bizzat kadın tekstil işçilerinin mücadeleleri ile kazanılmış 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün patronların denetiminde bir sosyal etkinliğe dönüştürülmesi kabul edilemez.

Kadınların yoğun çalıştığı tekstil sektöründe kadın işçilerin karşı karşıya kaldığı fiziksel ve cinsel şiddete karşı mücadele ve bunun parçası olarak bu şiddete

karşı önlemler ve denetim mekanizmaları taslakta yer almıyor. Bunun yerine şiddete uğrayan kadın işçilere psikolojik destek sunulması ve "talep ettikleri takdirde kıdem ve ihbar tazminatlarını alarak sözleşmenin feshedilmesi" talep ediliyor. Elbette şiddet ve tacizin haklı fesih gerekçesi olarak sözleşmede yer alması anlamlıdır. Ancak şiddete karşı etkili mücadeleye yürütülmediği ve bunun için mekanizmalar yaratılmadığında, bu hak da güdük kalmaya mahkumdur.

Taslakta "hamile kadın işçilerin işten çıkarılmayacağı" maddesi yer almaktadır. İş yasasına göre "hamile kadın işçilerin işten çıkarılması" zaten yasaktır. Bu madde ile, kadın işçiler için yeni bir hak talep ediliyor görüntüsü yaratılmak istenmektedir.

Özetle, sözleşme taslağında kadın işçilerin hak ve çıkarlarını korumak adına somut talepler öne sürülmemekte, göstermelik maddelerle kadın işçilerin taleplerini savunuluyor görüntüsü verilmeye çalışılmaktadır.

DiĞER YETKİLİ SENDİKALAR DERHAL TASLAKLARINI AÇIKLAMALIDIR!

Grup sözleşmesi kapsamındaki işçilerin ezici çoğunluğu TEKSİF'e üyedir ve onun alacağı tutum sözleşme sürecinde belirleyici bir yerde durmaktadır. Ancak Teksif'in yanısıra Öz İplik-İş Sendikası ve DİSK Tekstil de masada yer almaktadır. Şu ana kadar diğer iki sendika yönetimi ne bir açıklama yapmış ne de bir taslak

ortaya koymuştur. Geçtiğimiz dönem sözleşmelerinde de TEKSİF'in ardından ihanet sözleşmelerine imza atan diğer sendika yönetimleri sessizliklerini sürdürmektedir. Öz İplik-İş Sendikası ile DİSK Tekstil yönetimleri de taslaklarını derhal açıklamalıdır.

YENİ BİR SATIŞA İZİN VERMEMEK ELLERİMİZDE!

Çalışma ve yaşam koşullarının alabilirdiğine ağırlaştığı bir süreçte, on bini aşkın tekstil işçisinin gözü kulağı sözleşme sürecindedir. Sendika bürokratları sessizlikle bu süreci geçiştirmeye çalışmaktadır.

Bir önceki sözleşme döneminde de tekstil işçilerinin çoğunluğu taslakta memnun olmamasına rağmen, sadece İpek İşçileri tepkilerini ortaya koymuşlar, sendika değiştirerek satış sözleşmesine yanıt vermişlerdir.

İpek İşçilerinin bu çıkışı, patron ve sendika bürokratlarının işbirliği ile bastırılmış olsa da, tekstil işçilerinin taşıdığı potansiyeli göstermek açısından önemlidir ve tutulması gereken yolu göstermektedir.

Yeni bir satışa izin vermemek, sürecin seyrini değiştirmek tekstil işçilerinin elindedir. Tekstil işçileri inisiyatif ellerine almalı, birliklerini sağlamalı ve sözleşme masasının gerçek gücü olarak ortaya çıkmalıdır. Yeni bir satışa engel olmanın ve kazanmanın tek yolu budur.

TEKSTİL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

Kadınlar 8 Mart'ta dört bir yanda alanlardaydı

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü geride bıraktık. Dünyada ve Türkiye'de her yıl olduğu gibi bu yıl da binlerce kadının pek çok ilde alanlara aktığı, direnişçi kadın işçilerin bu anlamlı günü işyerlerine taşıdığı coşkulu bir 8 Mart süreci yaşandı.

Yasaklara rağmen öfkenin sokakları doldurduğu 8 Mart'ı, pandeminin ve ekonomik krizin gölgesi altında, hayat pahalılığı, ardi arkası kesilmeyen zamlar, derinleşen yoksullaşma ve emperyalist saldırınlık koşullarında karşıladık.

Aynı zamanda 8 Mart'ı düşük ücretlere ve ağır çalışma koşullarına karşı onların yaşandığı, zamlara ve yoksulluğa karşı ülke genelinde binlerce işçi ve emekçinin sokaklara çıktığı bir süreçte karşıladık.

Gün geçtikçe artan ve vahim boyutlara ulaşan kadın cinayetleri ve şiddet, AKP iktidarının kadınları ve LGBTİ bireyleri yok sayan gerici politikaları, feshedilen İstanbul Sözleşmesi, 6284 Sayılı Kanun'un etkin uygulanması talebi, Kürt halkına ve kadınlara yönelik saldırılar ve derinleşen ekonomik krizle birlikte ağırlaşan yaşam ve çalışma koşulları, düşük ücretler, emperyalist savaş politikaları 8 Mart'ın gündemlerini oluşturdu.

İŞYERLERİNDE 8 MART

Farplas ve Pas South'ta yaşanan direnişler, kadın işçilerin bu direnişlerde oynadığı etkin rol 8 Mart'ın bu fabrikalarda coşkuyla karşılanmasına vesile oldu. Düşük ücretlere, sendikal örgütlenme

hakkının gasp edilmesine, şiddete, çifte sömürüye karşı insanca yaşam mücadelesi veren kadın işçiler taleplerini hem fabrika önlerinde yaptıkları eylemlerle dile getirdiler, hem de eylem alanlarına taşıdılar.

Direnişlerin yaşandığı fabrikalar dışında 8 Mart'ın işyerlerine taşınması ne yazık ki bu sene oldukça sınırlı oldu. Sendika bürokratları kadın işçilerin yaşadıkları sorunlara karşı kayıtsızlıklarını bu yıl da sergilediler. 8 Mart'ı adeta geçiştirerek, kadın işçilerin iş yaşamındaki sorunlarına dair etkin bir çalışma yürütmek yerine gül ve hediye dağıtımıyla günü kurtarmaya çalıştılar.

KÜRT KADINLARI DA ALANLARDAYDI

Kürt illerinde gerçekleşen 8 Mart eylemleri bu sene de baskı ve yasaklara rağmen coşkusunu ve direngenliğini

korudu. Kürt halkının siyasi temsilcisi HDP'ye yönelik saldırılar, cezaevlerinde Kürt kadın tutsaklara ve Aysel Tuğluk başta olmak üzere siyasetçilerine yönelik ağır tecrit politikaları vb. baskı ve katliam politikalarına karşı binlerce Kürt kadını yasakları tanımayıp pek çok ilde yapılan coşkulu eylemlerle alanları doldurdu.

Sadece Kürt illerinde değil merkezi illerde düzenlenen miting ve eylemlerde de Kürt kadınlarının etkin rolü göze çarpıyordu.

***

Şiddet, baskı ve sömürü kısıncında yaşayan kadınlar haklarını ve geleceklerini AKP iktidarı ve sermayedarlara teslim etmeyeceklerini, eşitlik ve özgürlük mücadelesini büyüteceklerini bu 8 Mart'ta da gösterdiler. Eylemlerin coşkusu ve pek çok ile yayılması, eylem yasaklarına,

kimi illerde yaşanan saldırı ve gözaltılara karşı gösterilen kararlı ve militan tutum, kadınların mücadelesinin giderek güçleneceğini ortaya koyuyor.

Hayat pahalılığı ve yoksulluğun derinden etkilediği işçi ve emekçilerin sesini yükseltmeye, eylemler gerçekleştirmeye başladığı, pek çok işyerinde direnişlerin yaşandığı bir süreçten geçiyoruz. Toplumsal muhalefetin en diri kesimi olan kadınların hem alanlarda hem de işyerlerinde gerçekleşen direnişlerde oynadığı etkin rol bu mücadelede büyük önem taşıyor.

İşçi ve emekçilerin, kapitalizmin krizinin faturasına karşı harekete geçtiği, kadınların bununla birlikte çifte sömürüye karşı mücadelesini yaygınlaştırdığı şu süreçte verilecek birleşik mücadele, işçi ve emekçilere sömürsüz, eşit ve özgür bir yaşamın da kapılarını açacaktır.

K. MEYDAN

Ankara'da 2014'te TRT sanatçısı Hatice Kaçmaz'ı katleden Orhan Muniş'e uygulanan indirimini yerinde bulan Yargıtay kararı, İzmir Adliyesi önünde yapılan iki ayrı eylemle protesto edildi.

Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) İzmir Şubesi Kadın Komisyonu tarafından yapılan açıklamada "Erkek öldürüyor, yargı akıyor devlet koruyor" yazılı pankart taşındı.

Basın metnini okuyan Aryen Turan şunları dedi:

"Kadın kendisine yapılan evlilik tekليفini kabul etmek zorundaymış gibi, ısrarla kabul etmediği için suçluymuş gibi yansıtılmıştır. Bu ve bunun gibi tespitleri yapan hukukçuların hemcinsleri olan er-

"Hatice Kaçmaz için adalet"

keklerle bağ kurdukları, empati yaptıklarının farkındayız."

Bir yılda en az 339 kadın ve 34 çocuğun katledildiğini hatırlatan Turan "Kı-sacası erkek öldürüyor, yargı akıyor ve devlet koruyor" dedi.

Turan, kararın altında imzası olan hakimlerin bundan sonra Türkiye'de kadına karşı işlenen suçların objektif olarak azmettiricileri ve kadın katillerinin savunmalarının yol göstericileri olduğunu belirterek şunları dedi:

"Biz kadınlar yıllardır ayrımcı ve kadın düşmanı bu zihniyete, şiddet gören

kadınları değil fail olan erkekleri koruyan bu yargıya itiraz ediyoruz ve edeceğiz. Kadınların özgür, eşit, adil ve huzur içinde yaşayabileceği bir düzen kurulara kadar mücadele edeceğiz"

ÖHD Kadın Komisyonu'nun ardından Adliye önünde açıklama gerçekleştiren İzmir Kadın Savunma Ağı ise "Hatice Kaçmaz için adalet hayır hayır demektir" yazılı pankart açtı. "Erkek adalet değil gerçek adalet" sloganlarının atıldığı açıklamada basın metnini kadınlar adına Gizem Coşkun okudu.

Yargıtay kararının kadınların yaşam

hakkına saldırı olduğunu ifade eden Coşkun şunları dedi:

"Evlenmek istemediğimizde, 'hayır' dediğimizde öldürülmemizi meşrulaştıran bu kararı tanımıyoruz.

Faillere her gün cezasızlık ile güç veren yargının, kadınların yaşam güvencesi olan İstanbul Sözleşmesi'ni fesheden iktidarın karşısına isyanımızla, öfkemizle, dayanışmamızla dikilmeye devam edeceğiz.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'na buradan bir kez daha sesleniyoruz, failleri aklamaktan vazgeçin. İstanbul Sözleşmesi'ni uygulayın."

Eylem yapılan konuşmaların ardından sona erdi.

Ulusal sorun ve toplumsal devrim / 1

H. Fırat

Burada iki bölüm halinde sunacağımız metin, 18 Aralık 2011 tarihli bir konferansın elden geçirilmiş kayıtlarından oluşmaktadır.

Metin daha önce bütünlüğü içinde, 7 bölümlük bir dizinin (**Kürt Sorunu Üzerine konferanslar**) son bölümü olarak yayınlanmıştı (**Nisan 2013**, <http://www.tkip.org/ana-sayfa/ulusal-sorun/>).

TOPLUMSAL-SİYASAL SORUNLAR BİR BÜTÜNDÜR

Ulusal sorun siyasal bir sorundur, doğallıkla Kürt sorunu da. Ama her siyasal sorunun derin tarihsel-toplumsal kökleri, bir sosyo-ekonomik mantığı, bir toplumsal-sınıfsal temeli var. Öte yandan, toplumsal sorunlar bir bütündür ve çözümleri birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Kürt sorunu bugünün Türkiye toplumunda yakıcı bir sorundur. Ama örneğin kadın sorunu da ha keza öyledir. İşçinin sömürülmesi, geniş halk yığınlarının yoksulluğu ve yoksunluğu da... Bunlar ciddi toplumsal-siyasal sorunlardır. Toplumun en temel gerçeklerini oluşturmaktadırlar. Tümünün de büyük bir önemi, ezici bir ağırlığı var. Tümü de yakıcı bir biçimde çözüm bekliyorlar.

Bugün Kürt sorunu üzerinden bir Kürt hareketi, bunun önderlik ettiği örgütlü bir ulusal mücadele var. Böyle olduğu içindir ki Kürt sorunu özellikle ön plana çıkıyor. Dolayısıyla Kürt sorununun ağırlığı daha iyi hissedilebiliyor. Örgütlü mücadele içinde olanlar, daima kendi sorunlarını ön plana çıkarır, herkesin gündemine sokmaya çalışırlar, bunda başarılı da olurlar, bu anlaşılır bir şeydir. Ama bu, aynı şekilde sömürülen işçinin, yoksul emekçinin, ezilen kadının, ezilen, sömürülen, horlanan öteki toplum kesimlerin sorunlarının önemini ve yakıcılığını bir nebze olsun azaltmaz.

Bütün bu sorunlar belli bir toplumsal düzenin, kapitalizmin ürünüdürler ve gerçekte bir bütün oluşturmaktadırlar. Bu düzen sömürüye, baskıya, toplumsal ve siyasal eşitsizliklere dayalıdır. Bu eşitsizlikler toplumsal hayatın tüm alanlarında yansır. En başta sınıflar arası ilişkilerde yansır; toplumsal sorunun özünü ve esasını da bu oluşturur. Bunun cinsler arası ilişkilerdeki yansması, karşımıza muazzam bir kadın sorunu olarak

çıkır. Farklı uluslar, milliyetler, kültürler arası ilişkilerde yansmaları, her biçimiyle ulusal sorunu doğurur. Farklı inançlar arasındaki ilişkilerde yansması, dinsel ve mezhepsel sorunlara kaynaklık eder. Kapitalizm yapısal olarak bir eşitsizlikler düzenidir, tüm bu sorunların kaynağıdır, onları döne döne yeniden üretir. Bir ölçüde çözmüş gibi görünür, zaman zaman kısmen hafifletmiş gibi de olur. Ama çok geçmeden daha da ağırlaşmış biçimiyle yeniden üretir. Örneğin kapitalizm, feodal toplumdan kalan biçimiyle kadın sorununu çözmüş görünür. Ama gerçekte kapitalist temeller üzerinde yepyeni, çok daha kapsamlı, çok daha incelikli, çok daha yaralayıcı, çok daha aşağılayıcı bir kadın sorunu doğurur.

PKK eksenli Kürt ulusal hareketinin geçmişteki en büyük avantajı, sorunlara bir parça olsun Marksizmin etkisi altında bakabilmesi, Marksizmin sınıfsal tahlil yönteminden yararlanmasıydı. Marksizm dünyayı nesnel bir biçimde görme, toplumsal sorunları doğru algılama ve yerli yerine oturtma olanağı sağlar. Marksist dünya görüşünden koptuğunuz, onun etki alanından çıktığınız ölçüde, sorunları doğru anlama olanağınızı da yitirirsiniz.

Onları gerçek temelleriyle kavramaktan uzaklaşır, birbirinden ayırır, bütünlüğünü gözden kaçırsınız. Böylece kendinizi salt kendi sorununuza daraltır, kendi sorununuza kendi sınırları içinde bir çözüm aramaya yönelir, sonuçta kendinizi bir çıkmaza saplarsınız. Zira istesiniz de sorununuzu kendi dar sınırları içinde çözemezsiniz. Çözüm ancak toplumsal bütünün içinde bulunabilir. Sorunların kaynağı kadar, çözüm olanakları da o bütünün içindedir.

Demokrasi sorunu, siyasal özgürlükler sorunu, bir bütündür. Burjuva sınırlarda bir demokraside bile, emekçinin siyasal özgürlük sorunu, kadının toplumsal yaşamın her alanında hiç değilse yasa önünde eşitliği sorunu, ulusal sorun, farklı kültürlerin ya da inançların hak ve özgürlükleri sorunu, birlikte bir anlam taşırlar. Bunların kaynağını olduğu gibi çözümünü de birbirinden ayıramazsınız. Kaynağında aynı toplumsal düzen var ve siyasal-hukuksal sınırlarda kısmi ve iğreti bir çözüm bile bütünsel bir anlam taşır. Kurulu düzen bütün bunları içeren bütünsel bir değişimden geçmiyorsa, reformist solun o çok bilinen ifadesiyle, kurulu toplumsal düzen bütünlüğü için

de demokratikleşmiyorsa, bu durumda siz şu veya bu sorunun özel demokratik çözümünden söz edemezsiniz. Hele de Türkiye gibi bir ülkede, hele de Kürt sorunu söz konusu olduğunda. Hele de ulusal eşitsizlik ve egemen ulus üstünlüğünün adeta genlerimize işlenmiş bulunduğu bir toplumda.

Toplumsal-siyasal sorunları birbirinden koparamazsınız; zira aynı toplumsal-sınıfsal zemin onların hepsini paralel olarak üretiyor, tümünün ortak kaynağını oluşturuyor ve böylece de, tümünün çözümünü organik olarak birbirine bağlı hale getiriyor. Toplumsal devrim planında olduğu kadar bu düzenin kendi tabanı üzerinde de, anayasal reformlar sınırlarında da.

Bugünün Türkiye'sinde halen kendi işçisine sendikal özgürlük bile vermeyen, anayasada tanıdığı bir hakkı fiilen kullandırtmayan, bunda büyük bir kararlılık gösteren bir düzenle karşı karşıyayız. Kapitalistler fabrikayı kapatmak, alıp bir başka bölgeye taşımak pahasına, işçilerin sendikalaşma girişimlerine katlanamıyorlar günümüz Türkiye'sinde. Oysa en doğal, en basit, en sıradan bir demokratik haktr burada söz konusu

olan ve güya anayasal güvence altında- rildi. Dünyanın hemen tüm düzenlerinde de bir biçimde meşru olan, yasal olarak tanınan bir haktr sendikalaşma hakkı. Askeri faşist rejimler bile bu ülkede sendikal hakları ortadan kaldıramadılar, en fazla geçici olarak askıya alabildiler. Bu denli kollektif toplumsal bilince işlenmiş meşru bir haktr bu ve üstelik mevcut 12 Eylül anayasasında yer alıyor. Ama Türkiye'nin bugünkü düzeni bu hakkı fiilen kullandırmıyor milyonlarca işçiye ve çalışana. Bu düzenin böylesine bir gerici ruhu, böylesine dar sınırları var halen. Bu gerçek yerli yerinde duruyorken Kürt sorunu kendi içinde demokratik bir çözüme nasıl kavuşacak, birilerinin bu basit soruyu anlaşılır biçimde yanıtlaması gerekir.

YAKIN GEÇMİŞİN MÜCADELE DENEYİMİ

1960'lı yıllar Türkiye'de, modern sınıflaşmadaki gelişmeye de bağlı olarak, geniş çaplı bir sosyal uyanış ve sol aydınlanma dönemidir. Solun kitleselleştiği, toplumda meşrulaştığı ve etkin taraf haline geldiği bir tarihi evredir.

İkinci Dünya Savaşı sonrası ivmelenen kapitalist gelişme toplumda modern sınıflaşmayı hızlandırdı. Kırsal ilişkilerdeki çözümler yeni boyutlar kazandı. Kırsaldan kentlere geniş ölçekli göçler yaşandı. Sanayi üretimi yaygınlaştı, fabrikalar çoğaldı. İşçi sınıfı gelişti, sayısal olarak hızla büyüdü. Toplumun okuma, aydınlanmış kesimleri genişledi, her düzeyde okullar, üniversiteler çoğaldı. Belli sınırlarda bir sol aydınlanma, bir tür sol kültürel patlama yaşandı. Okumanın, incelemenin, tartışmanın, genel olarak bilimsel ve kültürel aydınlanmanın solun belirgin etkisi altında genişleyip serpiildiği bir özel tarihi evredir bu. Bu arada Türkiye solunda devrim sorununun, devrimin niteliği ve stratejisi sorununun en ciddi biçimde ele edildiği bir dönemdir bu.

Bu dönemin sosyal uyanışının öncü kolu işçi sınıfıydı. 31 Aralık 1961'de 250 bin kişinin katıldığı Saraçhane mitingiy-le başladı bu süreç. İşçi sınıfı 1962 yılına grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı talebiyle, bu talebin dile getirildiği ve o günün ölçüleriyle hayli görkemli bir eylemle girdi. Bu dönemin işçi eylemleri sil-

silesinin çeşitli vesilelerle dökümleri verildi, burada yinelemek gerekli değil. Bu ülkede Türkiye İşçi Partisi'ni bile sendikacılar, yani işçi sınıfı hareketi içerisinden gelen ögeler kurdular. Onların reformist olması bir gerçeği değiştirmiyor; sonuçta bu insanlar siyaset alanına kendilerince sınıf partisi iddiasıyla çıkıyorlardı. Bu, o günün Türkiye'si ve işçi sınıfının gelişme düzeyi üzerinden alındığında, öyle basit bir olay değildi. Böyle olmadığını, izleyen yıllarda Türkiye İşçi Partisi'nin siyasal yaşamda oynadığı rolden de biliyoruz. '60'lı yıllar Türkiye'sinde hiç değilse bir süreliğine önemli bir siyasal olaydı TİP. Gerçekte reformculuk sınırları aşamayan sol parlamentarist bir partiydi. Ama bu, onun bu ülkenin siyasal yaşamında bir dönem için oynadığı ilerici rolün önemini azaltmaz. Türkiye'nin sol aydınlanmasına tarihsel katkısını hiçbir biçimde gölgelemez.

İşçilerle başlayan bu toplumsal uyanış, toplumun öteki katmanlarına da dalga dalga yayıldı. Bir geçiş dönemi olması nedeniyle köylü toprak işgalleri en çok bu dönemdeydi. En etkili küçük üretici köylülük eylemleri, Ordu'da fındık eylemlerinden Ege'deki tütün eylemlerine kadar, bu dönemdeydi. TÖS (Türkiye Öğretmenler Sendikası) bu dönemin ürünüydü ve kendi alanında son derece etkili bir kitle örgütü oldu. '60'lı yılların ikinci yarısındaki geniş çaplı gençlik hareketleri aynı uyanışın bir başka ögesi idi ve yankısı bugüne dek süren DEV-GENÇ örgütlenmesini yarattı. Ve nihayet, 1967 yılından itibaren kendini etkili biçimde açığa vuran Kürt ulusal uyanışı, Türkiye toplumundaki bu genel uyanışı kendi yönünden tamamladı.

İşçi sınıfının açtığı bir mücadele çığırında, toplumun bütün ezilen, sömürülen, horlanan kesim ve katmanları sosyal-siyasal yaşama gözlerini açtılar. En ileri kesimleri üzerinden de olsa, bütün bu sınıflar, katmanlar, kesimler kendi istemlerini ileri sürerek hareket geçtiler, eylemlere, mücadelelere giriştiler. Köylünün toprak talebi, işçinin sendika, ücret, daha iyi yaşam koşulları talebi, küçük üreticinin daha yüksek taban fiyatları talebi, gençliğin demokratik ve özerk üniversite talebi, kamu çalışanlarının çalışma ve yaşam koşullarına ilişkin talepleri,

Kürt halkının eşitlik ve özgürlüğü ilişkin talepleri vb... Tümünü birleştiren ortak payda olarak da emperyalizme karşı bağışsızlık, dönemin gerici sermaye iktidarına karşı demokrasi talebi. Ve bütün bunları daha sonraki bir evrede üstten sarıp sarmalayan genel bir sosyalizm şemsiyesi. Aşık İhsani'nin o günkü popüler türkü sözleriyle, "Sosyalizm sel halinde geliyor!" ruhunun egemen olduğu bir tarihi dönemden söz ediyoruz. Solun ve sosyalizmin, tarihinde ilk kez olarak kitleselleştiği ve toplum düzeyinde meşrulaştığı bir dönemden...

Türkiye'nin bu görkemli sosyal uyanış döneminde, toplumun bütün ezilen, sömürülen, horlanan, eşitsizliklere tabi olan katmanları birbirine paralel, birbirini tamamlayan, birbirini besleyen, birbirine güç veren, birbirinden destek alan bir toplu sosyal uyanış içinde idiler. Türkiye solu da bunun içinde, bu sosyal hareketlilik ekseninde yerini buluyordu.

Konumuz bakımından dikkate değer olansa, Kürt halkının bu genel sosyal uyanışla içiçe geçen ulusal uyanışıdır. Bu genel uyanışın ve mücadelelerin organik bir parçası olarak, yeni dönemde modern Kürt ulusal hareketinin doğuşudur. Kürt ulusal uyanışının temsilcisi olan güçlerin solun geriye kalanıyla birlikte Türkiye İşçi Partisi çatısı altında yerlerini almalarıdır. Ezilen ve sömürülen tüm sınıf, kesim ve katmanların birbirine paralel düşen, birbirini besleyen, birbirine yaslanan uyanışının siyasal sahnedeki yansmasıydı bu.

O günün Türkiye'sinde Kürt sorununa sahip çıkan tek parti, doğal olarak Türkiye İşçi Partisi'dir. TİP, 1967'deki ünlü Doğu Mitinglerini örgütleyen partidir. Dönemin sosyal-siyasal uyanışı, bunun ürünü olan mücadeleler bir bütündür. Bu kendini siyasette de böyle, bir bütünlük içinde gösteriyordu.

Kürt ulusal uyanışı, geçmiş Kürt isyanlarından farklı olarak, bu yeni dönemde artık alt sınıflara dayanıyordu. 1920'ler ve '30'larda isyanlara ağalar, şeyhler, aşiret reisleri, seytitlerden oluşan geleneksel üst sınıflar önderlik etmişti. Yani o günkü o geleneksel toplum düzeninin toplumsal bakımdan ayrıcalıklı üst tabakaları. Oysa 1960'lardaki Kürt uyanışı emekçi sınıflara dayanıyordu. İşçilerden, gençlerden, aydınlanmış küçük-burjuvaziden

(avukatlar, doktorlar, terziler, berberler, öteki serbest meslek sahipleri vb.) besleniyordu. Ulusal uyanışın çok belirgin bir sosyal muhtevası da vardı. Bu kesimler Türkiye'nin genel sosyal uyanışının organik bir ögesi idiler ve bu yansımaları siyasal planda da buluyordu. Doğu Mitinglerinin TİP şemsiyesi altında örgütlenmesi bunun bir ifadesi idi.

Ve nitekim ardından karşı-devrim saldırısının da ortak hedefi oldular. Faşist 12 Mart darbesi solu, sınıf hareketini, gençlik hareketini ve Kürt hareketini bir arada ezdi. Türkiye'nin büyük kentlerinde Dev-Genç, THKO, TIKKO, THKP-C davaları, Diyarbakır'da ise DDKO davaları vardı.

'70'li yıllarda bu açıdan daha kapsamlı, daha görkemli bir yeni toplumsal uyanış, bunun ifadesi devrimci yükseliş yaşandı. Aydınlanma faktörü, kültürel patlama üzerinden baktığımızda '60'lı yılların gerisinde, ama kitle katılımı ve mücadele çizgisi üzerinden baktığımızda, '60'lı yılların çok ilerisinde bir yeni devrimci yükselişi söz konusu olan. 1974 yılında başlayan ve 1980 yılına kadar süren büyük bir devrimci yükseliştir bu. Kürt hareketi burada da yine genel sosyal-siyasal mücadelenin, genel devrim mücadelesinin organik bir parçası idi. Kürdistan'da kendi özgün şekillenmesini yaşıyor olsa da, genel planda hala da Türkiye solu hareketinin bir parçası, daha da somut bir ifadeyle Kürdistan'daki yansması idi. Olayın mantığı da buydu.

Kopma daha sonra, 12 Eylül askeri faşist darbesinin ardından, devrimci yükselişin ezilmesi, yani karşı-devrim koşullarında geldi. Türkiye'deki sosyal dinamik ile Kürdistan'daki ulusal dinamiği yeniden birleşik bir güç haline getirebilecek yeni bir devrimci yükselişin yaşanmadığı koşullarda ise süreklileşti. Geçmişte sosyal mücadelelerin, bunu ifadesi devrimci yükselişlerin birleştirdiği dinamikler, sosyal durgunluk ve siyasal gericilik koşullarında birbirinden uzaklaşmış oldular.

Öte yandan '80'li yılların başından itibaren dünyada devrim dalgası geri çekilmiş, '89 çöküşünün ardından ise ifade uygunsa dibe vurmuştu. Ekim Devrimi'nin açtığı büyük tarihi çığırın kazanımlarının kaybedildiği dünya tarihinin bu yeni karanlık evresinde, olduğu kadariyle ulusal hareketler de hızla devrimden

koptular ve bir bölümü emperyalizmin dümen suyuna girdiler. En iyi durumdakiler bile PKK örneğinde olduğu gibi onun hakemliğinden medet umar hale geldiler. Ulusal hareketler kendilerini salt ulusal istemlere indirgedikleri ölçüde ve yerlerde, devrimci bir dinamik olmak özelliklerini yitirdiler. Ulusal sorunlar giderek emperyalizmin istismar ettiği, şu veya bu bölgeye ya da ülkeye doğrudan ya da dolaylı biçimde müdahalelerin bahanesi haline getirdiği sorunlar haline de geldi.

Yeni tarihi koşulların bu etki ve sonuçları, kendini Türkiye üzerinden de gösterdi. Kürt ulusal akımları, PKK de içinde olmak üzere, hızla devrimden koptular. Kürt sorununu salt ulusal istemler düzeyine indirgediler, bunun bir sonucu olarak da sistemle ve düzenle uzlaşma yolunu tuttular. Geline yerde bu köklü konum ve kimlik değişiminin sonuçları gözler önündedir.

TOPLUMSAL BÜTÜN VE SINIFLAR MÜCADELESİ

Türkiye Cumhuriyeti, devlet sınırları ile tanımlanan bir siyasal coğrafyadır. Tarihsel olarak ya da ulusal bileşim ve kültürel özellikler üzerinden farklı coğrafyalar tanımlamak mümkündür. Ama toplumsal-siyasal gerçeklik ve mücadele söz konusu olduğunda, mevcut devlet sınırları içindeki organik şekillenme esastır. Şu veya bu sınırlar üzerinden tanımladığımız Kürdistan bir tarihi-kültürel anlam taşıyabilir. Ama siyasal ilişkiler ve toplumsal mücadele bakımından, Türkiye Cumhuriyeti denilen devletin halihazırdaki sınırları içinde toplum bir bütündür.

Burada bir egemen sınıf düzeni var; bütün milliyetlerden gelme öğelerden oluşan işbirlikçi tekelci burjuvazinin başında bulunduğu bir sınıf egemenliği sistemi var. Toplumsal ve sınıfsal şekillenme de bu sistemin toplamı içinde anlamını buluyor. Bu toplumsal bütünün içinde tüm milliyetlerden büyük burjuvazi ve büyük toprak sahipleri ile tüm milliyetlerden işçiler ve emekçiler var. Bu sosyal gerçeklik siyasal yaşamda da yansımaları bulur. Bunu görebilmek için bugünün Türkiye'sinin siyasal tablosuna ve düzenin dayanağı siyasal güçler bileşimine bakmak yeterlidir.

Türkiye toplumunun bir bütün olduğunu, Kürt sorununun yirmibeş yıllık seyri bütün açıklığı ile bize ayrıca göstermektedir. Hareketin yaşadığı tıkanma, yıllardır içinden bir türlü çıkmadığı kısır döngü, bunun bir itirafından başka bir şey değildir. Cepheyi salt Kürt sorununun kendi dar sınırları üzerinden kurarak sorunu çözemiyorsunuz. Zira sınıfsal güç ilişkileri, milliyet farkı gözetmeksizin top-

lumun geneli üzerinden şekillenmiştir. Ve bu katı olgu, her türlü mücadelenin, dolayısıyla da ulusal özgürlük mücadelesinin seyri ve sonuçları üzerinde tayin edici bir etkiye sahiptir.

Bugün Kürt büyük burjuvazisi, toprak sahipleri, aşiret reisleri, tarikat şefleri, olduğu gibi Türk büyük burjuvazisinin yanında, onunla organik olarak kaynaşmış durumdadır. Bunu her yerde her düzeyde görebilirsiniz. Egemen Bağış Avrupa Birliği bakanıdır, kendisi bir Kürt'tür. Mehmet Şimşek ekonomi bakanıdır, kendisi bir Kürt'tür. Muzaffer Çağlayan sanayi bakanıdır ve bir başka Kürt'tür. Bunlar bugünkü hükümetten ve üstelik yalnızca bazı örnekler. Bir önceki hükümet döneminde Kürt Hüseyin Çelik eğitim bakanı, Kürt Abdulkadir Aksu içişleri bakanı idi. Tayyip'in danışmanlarının hatırı sayılır bir bölümü Kürtlerden oluşuyordu, oluşmaktadır. Kürt büyük burjuvazisi, Kürt tarikatları, Kürt cemaatleri, olduğu gibi Türkiye gericiliğinin içindeler ve kurulu düzenin temel dayanağı durumundalar. Türk gericiliğinin demiyorum, Türkiye gericiliğinin!..

Her milliyetten burjuva gericiliği organik bir bütün oluşturuyor ve bu, bugünkü egemen sınıf iktidarında ifadesini buluyor. Bugün ülkedeki ilerici sosyal muhalefeti, her biçimiyle devrimci siyasal mücadeleyi ve elbette Kürt özgürlük mücadelesini boğan güç, tüm milliyetlerden Türkiye gericiliğinin bu birleşik organik gücüdür. Bütün milliyetlerden burjuva gericiliğinin birleşik gücü, bugünün Türkiye'sinin en açık, en katı, en tartışmasız gerçeğidir.

Bugün Kürdistan'da hala da doksan bin kişilik bir korucu ordusu var. Kime karşı peki? Kürt özgürlük mücadelesine karşı! Kimlerden oluşuyor bu ordu? Kürt aşiretlerine mensup Kürt köylülerinden. Bunu olanaklı kılan ne ya da kim? Elbette Kürt büyük burjuvazisi, Kürt büyük top-

rak sahipleri, Kürt aşiret reisleri, Kürt tarikat ve cemaat şeyhleri. Kısacası bütünlüğü içinde Kürt burjuva-feodal gericiliği!

Bugün dünyada doksan bini aşan kaç tane ordu var peki? Doksan bin kişilik bir Kürt ordusu var ve Kürt özgürlük mücadelesine karşı savaşıyor! Sıradan köylüler bu utanca sürükleyen Kürt büyük burjuvazisinin, Kürt toprak sahiplerinin, Kürt aşiret reislerinin, Kürt tarikat reislerinin çıkarları, iradesi ve tercihidir. Bu köylü yığınlarını, bu sıradan emekçileri geric geleneksel bağlar içerisinde kendi denetimleri altında tuttukları için, onların yirmibeş yıldır Kürt özgürlük mücadelesine karşı silahlı güç olarak kullanılmasını sağlayabiliyorlar. Demek ki toplumdaki gerçek bölünme buna göredir, bu katı olguda gizlidir. Bütün milliyetlerden büyük burjuvazi, toprak sahipleri, her biçimiyle asalaklar ve tufeyliler... Ve tersinden, bütün milliyetlerden işçi sınıfı, emekçiler, köylüler, her biçimiyle ezilenler...

Elbette ulusal özgürlük davasının kendi sınırları içinde savunulması, bu sınırlar içinde bir mücadele yürütülmesi tümüyle meşru bir hak. Tartıştığımız bu değildir. Biz daha farklı bir olgu üzerinde duruyoruz; katı toplumsal gerçeğe ve bunun mücadelenin seyri ve sonuçları üzerindeki tayin edici etkisine işaret ediyoruz. Ulusal sorunu çözmek istiyorsanız, bunu tüm öteki sorunlardan ayırarak yapamazsınız. Bunu toplumdaki genel sınıfsal şekillenmeden, bölünmeden, kuttuplaşmadan ayrı ele alamazsınız. Kendi ulusunuzdan belli bir kesim size karşı savaşıyor ve bunun açık sınıfsal bir mantığı var. Bunun gerisinde egemen sınıfların Kürtlerden oluşan kesimlerinin çıkarları, tercihi ve iradesi var. Bunun alternatifi, Türk işçisinin ve emekçisinin de kendi burjuvazisine karşı ve sizin yanınızda savaşılabilesidir.

Bunun yolu da Türk emekçisi ile birleşebilecek bir mücadele stratejisi izlemek-

ten geçmektedir. Bizi tüm öteki sorunlar ilgilendirmez, bizim kendi sorunumuz var ve biz ona kendi sınırları içinde çözüm bulmaya bakarız dersiniz, bir yere varamazsınız. Kendi sorununuz da sürüncemede kalır ve bir yerden sonra da burjuvazinin elinde toplumu sersemletip çürütmenin bir aracına, bir olanağına dönüşür. Nitekim son yirmibeş yıllık Kürt ulusal mücadelesi, bu sosyal mücadele bütünlüğünden koptuğu ya da koparıldığı için, kendi içinde bir Kürt sorunu olarak ele alınıp darlaştırıldığı için, zaman içerisinde Türkiye'nin devrimci gelişme sürecini kolaylaştırmak bir yana, tersine onu köstekleyen ve böylece toplumsal çürümeyi de kolaylaştıran bir etkide bulundu.

Yeni dönemin ulusal özgürlük mücadelesi yalnızca bir süre için, daha somut olarak da, 1989-1992 yılları arasında toplumu, onun Türk kesimini olumlu anlamda sarstı. Ulusal özgürlük mücadelesinin bu beklenmedik yeni patlaması, inkarcılığın yüzüne bir tokat gibi indi. Toplum biraz o zaman zorlandı, bir süre için vicdani bir bocalama yaşadı, koca bir gerçeği yetmiş yıldır inkâr etmenin ezikliği içinde. Demirel'e 92 yılında Diyarbakır'da "Kürt realitesini artık tanıyoruz" dedirten de buydu. Ama bu özel evre çok çabuk geride kaldı. Burjuva gericiliği hızla toparlandı, çok geçmeden inisiyatifini yeniden ele geçirdi. Kürt halkının haklı mücadelesini "terörizm" diye yaftalamayı başardı, bunu toplumun geniş kesimlerine böylece kabul ettirdi. Kürt hareketinin eylem çizgisindeki zaafı ise bunu alabildiğine kolaylaştırdı. Sonuçta Kürt sorunu şovenizm üzerinden toplumu zehirleyen bir etki kaynağına dönüştü. Yirmibeş yılı aşan yeni isyanın yirmi yıla yaklaşan bir bölümünde yaşanan yazık ki bu oldu.

(Devam edecek...)

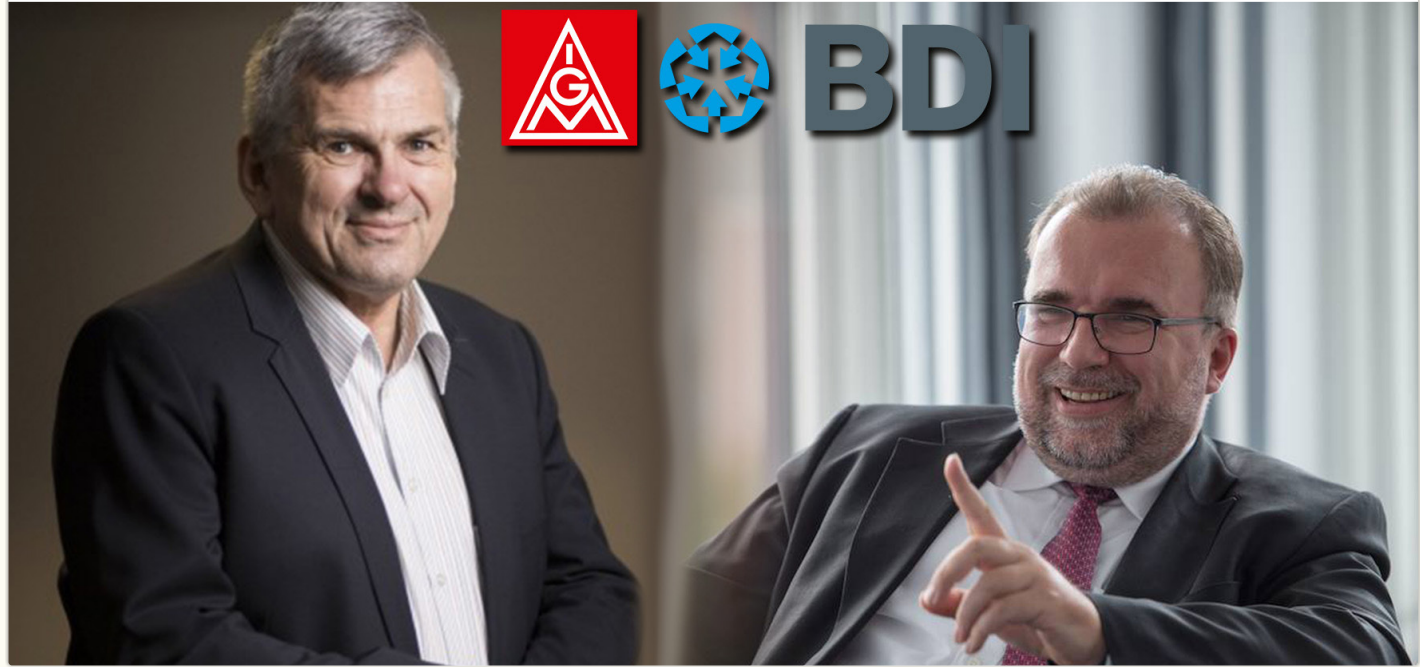
Almanya'da sendikal bürokrasi burjuvazi ile "savaş cephesi"nde kol kola!

K. Ali

Ukrayna savaşıyla birlikte açılan yeni dönem, burjuva düzen partilerinde ve devlet politikalarında kırılmalara yol açtı.

Avrupa'da şimdilik Ukrayna ile sınırlı olsa da, sözün yerini silahların almasının ilk kurbanı Almanya'da Die Linke (Sol parti) oldu. Zaten ihanet içerisinde olan Sol parti ve SPD'ye yakın sendika bürokrasisi, savaş destekçisi bir tutum alarak daha da gerilere savruldu. Kapitalist tekelin örgütleriyle ortak bir açıklama yaparak, Alman emperyalizminin saldırganlığına "katkımızı yapmaya hazırız" demiş oldular.

IG Metall (Metal Sendikalar Birliği) başkanı Jörg Hofmann ile Alman Sanayiciler Birliği (BDI) başkanı Siegfried Russwurm'un 1 Mart'ta yaptıkları ortak açıklama, Alman solu tarafından da haber-yorumlara konu edildi.

YAPTIRIMLARA "ŞİDDETLİ" DESTEK!

İşçi hareketini kontrol altında tutarak tekelere yaptıkları hizmetler karşılığında şirketlerin yönetim kurullarında yer verilen sendika bürokratları, aldıkları bu rüşvetle lüks bir yaşam sürüyorlar. Yanı sıra sınıfın hak arama mücadelesinde grev silahını kullanmanın bir imkânı olması gereken işçi fonları da sendika bürokrasisi tarafından yağmalanıyor.

IG Metall başkanı ile Alman Sanayiciler Birliği başkanı, 1 Mart'ta yaptıkları ortak açıklamada, "Sanayinin Geleceği" ittifakının kurucu ortakları olarak, "Federal Hükümet, Avrupa Birliği ve batılı müttefikler tarafından Rusya'ya uygulanan yaptırımları şiddetle destekliyor" vurgusuyla birlikte şunları söylediler:

"Vladimir Putin'in Ukrayna'da demokrasiye karşı yürüttüğü saldırganlık savaşı, Ukrayna halkı için inanılmaz insani acılara neden oluyor. Bu savaş, özgürlük, insan hakları, kendi kaderini tayin hakkı ve adaletle dayalı Avrupa barış düzenine eşi görülmemiş bir saldırdır. Dayanışmamız Ukrayna halkıyladır."

Haksız ve gerici savaşlar, çıkarları birbirine zıt iki temel sınıfa bölünmüş olan kapitalist toplumun bütün sınıfları için aynı sonuçları yaratmıyor. Savaşların ekonomik yükleri ve insani acıları öncelikle işçi sınıfı ve emekçilere fatura edilirken, başta silah tacirleri olmak üzere kapitalist tekelin hanesine büyük kârlar olarak yazılıyor. Her bölgesel kriz, ge-

IG Metall şefi Hofmann'ın BDI şefi Russwurm ile birlikte Batı emperyalist blokun arkasında olduklarını ortaya koyan açıklaması işçi sınıfı ve emekçi halklara karşı savaş ilanı anlamına geliyor.

rilim ve çatışmada olduğu gibi Rusya'nın, NATO'nun kuşatma kışkırtması sonucu başlattığı Ukrayna savaşının sonuçları da aynı oldu. Büyük miktarlarda silah satışı gerçekleştiren ve yeni sözleşmelere imza atan silah tekelinin borsalardaki kağıtlarında rekor artışlar gerçekleşti.

SAVAŞIN FATURASI İŞÇİ SINIFINA YÜKLENİRKEN SENDİKA ŞEFLERİ SESİZ

IG Metall şefleri, savaşa yol açan emperyalist-kapitalist düzeni mahkûm edip savaşa karşı mücadele etmeleri gerekirken, tekelin CEO'larıyla kol kola girip "aynı gemi"nin lüks kamaralarında seyahat ediyorlar. Oligarklara değnekçilik yapma ayrıcalıklarını yitirmemek için ruhlarını satan bürokratlar, silah tekelinde dahil büyük kapitalistlerle aynı söylemi paylaşıyorlar. "Bu yaptırımlar aynı zamanda Alman şirketleri ve çalışanları için politikacılarla birlikte mümkün olduğunca hafifletmemiz gereken dezavantajlara da yol açabilir. Sürdürülebilir ekonomik başarının ancak barış, özgürlük ve demokrasi temelinde sağlanabileceğine inanıyoruz ve katkımızı yapmaya hazırız" sözleriyle, tekelin düzenine biat ettik-

lerini bir kez daha teyid ediyorlar.

IG Metall şefi savaşın otomobil endüstrisi üzerindeki yıkıcı etkilerinin Almanya'da hissedilmeye başladığı sırada bunları söylüyor. İlk dalgada Wolfsburg'da VW, Leipzig'de Porsche, Leipzig ve Regensburg'da BMW, Sindelfingen'de Mercedes S-Serisi'nde üretim aksamaya başladı ve şimdiden 7 bin işçi işsiz kaldı. Otomobil tedarikçisi Leon'i'nin Ukrayna'daki fabrikalarını kapatmasına bağlı olarak başlayan üretim kesintilerinin giderek artması bekleniyor. Savaşın faturası ücret kayıpları veya hafta son mesailerinden yapılan kesintilerle ödetiliyor. Sendika şefi Hofmann, sendikanın üyesi işçilerin işsiz kalmasının ve ücret kayıplarının lafını bile etmiyor.

Emperyalist Alman devletinin ağzıyla konuşan sendika bürokratları "Putin'in saldırganlık savaşından" söz ediyor, ABD ve NATO'nun savaş suçlarının ise adını anmıyor. Bu arada AB'nin "tahıl ambarı" olan ve zengin hammadde kaynakları bulunan Ukrayna'nın halkının neden Avrupa'nın en yoksul halkı olduğu gerçeği de görmezlikten geliniyor. Rusya'ya verdiği sözlere rağmen NATO'nun genişleme politikasında ısrar ederek savaşın çıkmasına neden olduğu gerçeği de onları ilgilen-

dirmiyor.

ABD ve Avrupalı emperyalistlerin Vietnam'dan Afganistan'a, Irak'tan Libya'ya, Suriye'den Yemen'e, Ukrayna'dan Afrika'ya, Asya'dan Latin Amerika'ya uzanan birçok ülkeyi işgal etmelerine, halkları katletmelerine itirazları yok bu yozlaşmış bürokratların. Şili'den Türkiye'ye, Endonezya'dan Filipinler'e, İran'dan Venezuela ve Bolivya'ya birçok ülkede faşist askeri darbeler gerçekleştiren ABD ile suç ortaklarına hiçbir şey demiyorlar. Filistin ve Kürt halkına çok gördükleri "halkların kendi kaderini tayin hakkını" Ukrayna'daki "mavi gözlü, sarı saçlı, beyaz tenli" Neonazi çeteler söz konusu olduğunda, tam bir arsızlıkla istismar ediyorlar.

Sendikaların tepesine çöreklenerek işçi fonlarını saltanat sürmek için kullanarak suç işleyenlerin geleceği bu düzenin ayakta kalmasına bağlıdır. İşçi sınıfının basit ekonomik mücadeleleri için bile mecalleri kalmayan bu hainler, enerjilerini Alman Sanayiciler Birliği ile "Sanayinin Geleceği" ittifakını kurmak için harcıyorlar. İşçi ücretlerinin düşürülmesi, esnek çalışma ve taşeronlaştırmanın yaygınlaştırılması, emeklilik yaşının yükseltilmesi gibi sınıfın yıkıcı sorunlarıyla ilgilenmi-

yor ama “sürdürülebilir ekonomik başarıya katkı sunmaya hazır” olduklarını bildiriyorlar.

OPORTÜNİZMİN TARİHSEL İHANET ŞECERESİ

Çürümüş Alman sendikal hareketinin bu ihaneti ne iltir ne de son olacaktır.

Büyük Ekim Devrimi ile Alman Kasım Devrimi'nin yenilgiye uğratılması için İngiliz hükümetinin temsilcisi Monasguet ile Alman sosyal demokrat sendika lideri August Winnig arasındaki iş birliği görüşmesi, bu hainlerin suç şeceresinin sadece bir bölümüdür. Kasım Devrimi'ne ihanet ederek kanla boğulmasını sağlayan bu hainler, Ekim Devrimi'ni boğmak için de İngiliz askerlerini Almanya'ya işgalci güç olarak davet etmişlerdir.

KPD'nin (Almanya Komünist Partisi) 31 Aralık 1918 kuruluş kongresinde yaptığı konuşmada Rosa Luxemburg, ele geçirdikleri bir karşı-devrimci belgeyi açıklar:

“Yoldaşlar, Riga'da halen neler olduğunu değerlendirmenizi sağlayacak belgeler var elimizde. Bütün mesele, Alman Sosyal Demokrat ve sendika lideri August Winnig ile işbirliği yapan 8. Ordu karar-gahından kaynaklanıyor” diyerek açıkladığı anlaşma metninden aktarılanlar, bu hainlerin işlediği suçların küçük bir bölümüdür. Sözkonusu anlaşmada diğer şeylerin yanı sıra şunlar da yer almaktadır:

“3) Alman ve Letonyalı askerler de dahil olmak üzere Bolşeviklere karşı savaştan birliklerin bugünkü mevcutlarını bildiren bir rapor, görevli İngiliz kurmay subayına iletilmelidir...”

4) Bolşeviklerin aşağıda belirtilen yerleri ele geçirmelerini ve ... yerleri içine alan çizginin ötesine geçmelerini engellemek için buralarda yeterli bir savaş gücü silah altında tutulmalıdır.

5) Bolşeviklerin saldırılarına karşı Riga-Libua arasındaki demiryolunun güvenliği sağlanmalı ve İngilizlere ait bütün malzeme ve postaya ... tercihli geçiş hakkı tanınmalıdır.”

Bunları bir dizi başka talep izliyor ve sıra Alman yetkilisi Bay Winnig'in verdiği cevaba geliyor:

“... bir hükümetin, yabancı bir devleti topraklarını işgal etmeye devam etmesi için zorlaması, pek alışılmadık bir şey olmakla birlikte, biz bu durumda bunu kendimiz istemekteyiz.” (Spartakistler ne istiyor, R. Luxemburg, s.156-157)

İngiliz gemisinin güvertesinde Alman ordusundan bir görevlinin de bulunduğu görüşmede Alman Sosyal Demokrat Partili sendika lideri August Winnig'in ihanetini, “Bunların yaptığı bir karşı-devrimdir” diye değerlendiren Luxemburg şunları söyler:

“Bunun Ebert-Scheidemann hüküme-

tinden geldiğini artık biliyoruz. Yoldaşlar! Winnig üzerine birkaç söz daha edelim. Bir sendika liderinin böyle siyasal hizmetlerde bulunması bir tesadüf değildir. Alman sendika liderinin ve Alman Sosyal Demokratlarının, dünyanın şimdiki de tanıdığı en rezil ve en alçak kişiler olduğunu rahatça söyleyebiliriz...” “Kendi ... Alman Ceza Yasasına göre bu kişilerin yeri, cezaevi... Çünkü Alman Ceza Yasasına göre, yabancıların hizmetine Alman askeri toplamaya kalkışmak, hapisle cezalandırılacak bir suçtur.” (age, s.158)

OPORTÜNİZMİN GÜNCEL VERSİYONU

Sendikal bürokrasi ve buradan beslenen oportünizmin olgunlaşmış çürüyerek karşı devrimci mevzilere geçmesi sadece bir zaman sorundur ve sınıf çatışmasının kesinleşmesi oportünizmin karşı devrimci giden yolunu daha da kısaltmıştır.

IG Metall şefi Hofmann'ın BDI şefi Russwurm ile birlikte Batı emperyalist blokun arkasında olduklarını ortaya koyan, işçi sınıfı ve emekçi halklara karşı savaş ilanı anlamına gelen açıklamasını değerlendiren MLPD'nin yayın organı Rote Fahne (Kızıl Bayrak), sendikal bürokrasinin bugün de sergilediği ihanetten oldukça naif sonuçlar çıkarmaktadır

Rote Fahne'nin açıklamaya ilişkin haber-yorumu, “açıklama, Başkan Putin yönetimindeki yeni emperyalist Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik barbarca saldırısına ilişkin fabrikalardaki işçilerin endişe ve korkularıyla başlıyor” gibi sorunlu bir girişle başlıyor. “Sorunlu” diyoruz zira sendika bürokratları “fabrikalardaki işçilerin endişe ve korkuları”nı kirli amaçlarını gizlemenin, işçileri kapitalist tekellerin peşine takmanın nesnesi yapıyorlar.

İkilinin kirli amaçlarını gizlemek için başvurduğu “Dayanışmamız Ukrayna halkıyladır” demagogisini teşhir etmesi gerekirken Rote Fahne, “IG Metall liderliğinin savaşa karşı tavır alması memnuniyetle karşılanmalıdır” gibi, anlaşılması mümkün olmayan bir değerlendirme yapıyor. Eğer burada savaşa karşı “memnuniyetle” karşılanacak bir tavır alış varsa, duyulan bu “memnuniyet”in, “Sanayinin Geleceği” ittifakının kurucu ortaklarından biri olan BDI'den neden “esirgendiği” de anlaşamıyor!

Ortak açıklamadan sendikal bürokrasi payına olumlu bir sonuç çıkartma kaygısıyla yapılan sorunlu girişten sonra, açıklamaya dair her değerlendirme sorunu daha karmaşık hale getiriyor.

“Dayanışmanın, Rusya'da Putin'e karşı cesurca sokaklara çıkanları ve Putin'in savaşın yükünü omuzlarına yüklediği geniş kitleleri de kapsamamasının bir eksiklik” olduğunu belirten Rote Fahne, “dayanışma”nın Rusya halkını da kapsamaması gerektiği gibi akıl dışı bir temennide

bulunuyor. Dünyanın hiçbir yerinde akli başında bir devrimci veya sınıf bilinçli bir işçinin silah tekellerini de çatısı altında birleştiren BDI gibi kapitalistlerin örgütlerinden “dayanışma” beklentisi yoktur ve olamaz. Devrim ve sosyalizm gibi temel bir sorunu ve programı olanlar, BDI ve onun kanatları altına sığınan IG Metall şeflerinin sahte “dayanışma” gösterilerine aldanmaz, onları devrimci savaşlarının hedefleri olarak ilan etmekte tereddüt göstermezler.

“Ancak açıklamada sadece ‘Vladimir Putin'in saldırganlık savaşından’ söz ediliyor; NATO'nun açık vaatlere aykırı olarak gerçekleştirdiği ve bu durumu körükleyen agresif doğuya doğru genişlemesine dair tek kelime yok” denilerek, açıklamadaki “kusur” a vurgu yapıldıktan sonra sadede geliniyor.

MLPD'nin onursal başkanı Stefan Engel'in “Burjuva ideolojisinin ve oportünizmin krizleri” broşürüne atıfta bulunan Rote Fahne yazarı, şu alıntıyı aktarıyor: “Krizlerde, maliyetler ve yükler kitlelere yüklendiğinde, burjuvazi devrimci gelişmelerle mücadele ederken ya da savaşa giderken - kısacası: çelişkiler yoğunlaşır, oportünizm yasal olarak sosyal-şovenizme dönüşür. Yol gösterici ilkesi, işçi sınıfının burjuvazinin ulusal sınıf çıkarlarına tam olarak tabi kılınmasının propagandasıdır.”

Teorik olarak genel planda doğru olsa da, sıra güncel politikaya, somut olarak karşımızda duran sendikal bürokrasinin “işçi sınıfını burjuvazinin ulusal sınıf çıkarlarına tam olarak tabi kılınmasının propagandası” saldırısına karşı açık ve net tavır almaya gelince, bu saptamanın Rota Fahne yazarı için bir anlamının olmadığı görülüyor. “Bildirinin argümanı, oportünist sendika liderleri ile egemen tekeller, onların hükümetleri ve NATO arasında bir ateşkes anlamına mı geliyor?” sorusunu soran Rote Fahne yazarı, nedense soruyu yanıtsız bırakıyor.

Daha önemlisi, sendikal bürokrasinin sınıflar savaşında oynadığı karşı-devrimci rolü yerli yerine oturtarak, sendikal bürokrasiyi tarihsel suçlarıyla birlikte mahkum etmesi gerekirken, bundan kaçınıyor.

En azından son yarım yüzyılda Almanya'da “oportünist sendika liderleri ile egemen tekeller, onların hükümetleri ve NATO arasında” hiçbir savaş yaşanmadı. IG Metall şefinin kapitalist tekellerin en saldırgan örgütü olan BDI ile birlikte yaptıkları ortak açıklama neden “oportünist sendika liderleri ile egemen tekeller, onların hükümetleri ve NATO arasında bir ateşkes anlamına” gelsin ki? Ayrıca sendika şeflerinin bu tutumu yeni değil ki.

“Ateşkes” olabilmesi için tarafların savaşa tutuşmuş olmaları gerekmiyor

mu? IG Metall on yıllardır işçi sınıfının çıkarları uğruna kapitalist tekellere karşı bir savaş yürütmek yerine alevlenme potansiyeli taşıyan işçi hareketlerini söndürmeyi kendisine vazife edinmiştir. MLPD ve Rote Fahne'nin çok iyi bildiği ve tarafı oldukları Bochum'daki Opel işletmesinin kapanmasına karşı işçilerin verdiği mücadelede yaşananlara karşı IG Metall şeflerinin aldığı tutum, Opel kapitalistleriyle savaşa tutuşmak değil utanç verici bir teslimiyet olmuştur.

Her şey bir yana, “sendika lideri” olarak anılan birinin kapitalistlerin örgütüyle “ortak açıklama” yapması tam bir skandaldır. Burada yapılması gereken (madem “savaş” sözcükleriyle konuşuyoruz) “ortak açıklama”ya cepheden saldırıp “yayılım ateşine” tutmak olmalıydı. Açıklamanın şurası “eksik” burası “eğik” demek yerine, sendikal bürokrasinin tarihsel ve güncel suç şeceresini ortaya dökerek, çok yönlü teşhir faaliyetinin konusu yapmak ve öncelikle ileri işçileri bu konuda aydınlatmak olmalıydı. 100 milyar Avroluk ek fon ile GSMH'nin yüzde ikisini silahlanmaya ayıran, nükleer güç olma hedefini yüksek perdeden ilan eden hükümete ve düzen partilerine tek kelime etmeyen bir açıklamanın “eksiklikleri”ne işaret etmek, işçi sınıfını devrimci amaçlar doğrultusunda örgütleme iddiasında olan parti ve yayın organlarının işi olabilir mi?

MLPD Merkez Komitesi'nin Ukrayna savaşına dair yaptığı “Rusya ve ABD/NATO: Ukrayna'dan elinizi çekin!” başlıklı açıklamasında şu çağrı yer alıyor: “MLPD tüm barışsever insanları zihinleri açık tutmaya, proleter sınıf bakış açısına sahip olmaya, savaş çığırkanlığı yapanlarla ‘ulusal birlik’ yemini etmemeye ve savaş histerisine kapılmamaya çağırıyor!”

Bu çağrının karşılık bulmasının yolu, sendika bürokrasinin “fabrikalardaki işçilerin endişe ve korkularıyla” oynayarak onları aldatmalar karşısında ilkeli bir devrimci aydınlatma faaliyetinin örgütlenmesinden geçiyor.

Kapitalist sistemin efendileri ile onların işçi sınıfı içerisindeki kâhya başlarına en iyi cevabı 24 Şubat'ta Stuttgart'ta düzenlenen savaş karşıtı mitingde konuşan bir Mercedes işçisi vermiştir:

“İşçiler işçilere ateş etmez. Düşüncelerimiz Donbass'taki madencilerle veya Rus otomobil işçileriyle aynı. Onlar bizim işçi birimizdir. Bu tür emperyalist savaşlar küçümsenmelidir. Fabrikada birçok milletten işçi aynı amaç için el ele çalışıyor. Bu dayanışmanın geleceği vardır!”

Bu geleceği kazanmanın yolu kapitalist tekellere karşı mücadeleyi sendika bürokratlarına karşı mücadeleyle birleştirmekten geçiyor.

Ukrayna savaşı ve emperyalist ikiyüzlülük

A. Vedat Ceylan

Savaşın yarattığı yıkım ve acılar nice filmlere konu edilmiş, nice roman ve hikayelerin kaleme alınmasına vesile olmuştur. Vietnam, Filistin, Irak, İran, Libya, Kürdistan ve Suriye’de olduğu gibi, Ukrayna’da yaşanan yıkım ve acılar da öyle. Ancak Ukrayna “bazıları” tarafından ayrı bir yere konuluyor.

Ötekiler Asyalı, Ortadoğulu, Afrikalı, Arap, çelik gözlü ya da siyahi... Ukraynalılar ise “beyaz tenli, mavi gözlü ve hatta sarışınlar.” Bu ırkçı söylemi kullananlar için Ukraynalıların yaşadıkları “çok daha acı”!

Savaştan kaçan Ukraynalılara (elbette Rusya pasaportu taşıyanlar hariç) Avrupa’nın kapıları sonuna kadar açılıyor. Ve “acı hikayeleri” şimdiden yazılıyor, savaş çığırkanlığı yapan sermaye medyası onlara “ağıtlar” yakıyor.

Arapların, Afrikalıların, Asyalıların, Kürtlerin Avrupa’ya ulaşmalarını engellemek için ise duvarlar örülüyor, tel örgüler döşeniyor, denizde boğmak dahil her türlü önlem alınıyor.

Ukraynalı göçmenlere sunulan “olanaklara” elbette itiraz edilemez. Buradaki sorun, “diğerleri” diye kategorize edilenlere uygulanan kaba ayırıcılık ve ırkçılıktır.

BATI MEDYASI HER ZAMANKİ ROLÜNÜ OYNUYOR

Ukrayna bugün adeta bir cephaneliğe çevrilmiş bulunuyor. Destek ve dayanışma açıklamalarının ardı arkası kesilmiyor. Ukraynalı savaşçıların “kahramanlık” öyküleri ve Rusya’nın “barbarlığı” Batı medyasının manşetlerinden düşmüyor.

“Çok gizli” bir hazırlık ile Polonya Başbakanı Mateusz Morawiecki, Slovenya Başbakanı Janez Jansa ve Çekya Başbakanı Petr Fiala, NATO ve AB’nin “dayanışma” ve “destek” mesajlarını iletmek için Kiev’e gönderildiler. “Dostluk” mesajları ve Ukrayna’nın hızla AB’ye alınması açıklamaları birbirini izlerken, Avrupa’ya sığınan Ukraynalılar için “her türlü destek verilecektir” sözü yinelendi.

Ukrayna’nın “masumiyeti” ve Rusya’nın “barbarlığı” masaya yatırıldı. “Sivillere yönelik saldırıların hiçbir şekilde kabul edilemez” olduğu açıklandı. Rus ordusu, Mariupol şehrinde bir hastaneyi bombalamak suretiyle “3 kişinin ölümüne ve 17 kişinin de yaralanmasına yol aç-

makla” suçlandı.

Hastane binasında kanlar içinde çıkarılan bir hamile kadının görüntüleri tekeli medya tarafından anında manşet yapılarak, işlenen “savaş suçu”nun kanıtı olarak sunuldu. Ancak “hastane bombalandı” haberinin uydurma olduğu kısa sürede açığa çıktı. Hastane çoktan Neonazilerin işgali altındaydı.

SAVAŞ SUÇU İŞLEYEN HERKES HESAP VERMELİ!

Rusya’nın işlediği iddia edilen “savaş suçları” elbette araştırılmalıdır. Ancak bu Rusya ile ABD ve NATO karşıtlarıyla sınırlı kalmamalı, ABD, NATO, AB devletleri tarafından işlenen savaş suçları da araştırılmalıdır. ABD başkanları ve ordu komutanları, bilerek öldürdükleri milyonlarca insan için yargılanmalıdır.

Rusya’nın işlediği söylenen “savaş suçu”, Batı emperyalizmi ve NATO’nun dünya çapında işlediği savaş suçlarının yanında “devede kulak” kalır. ABD’nin dört kıtada işlediği savaş suçları dosyası son derece kabarıktır.

ABD, 1963-1973 yılları arasında Vietnam’da, kimi kaynaklara göre yüzbinlerce, kimi kaynaklara göre milyonlarca sivilin katledilmesinin sorumlusudur. ABD ordusu Vietnam’da işkence, tecavüz, toplu infaz, sivillerin öldürülmesi ve kimyasal silah kullanmak gibi pek çok savaş suçu işlemiş, kimyasal silah kullandığı onbinlerce askerini de zehirlemiştir.

Son 30 yılda ABD’nin işlediği sayısız savaş suçu sıralanabilir:

ABD Hava Kuvvetleri 1991’de güdüm-lü bombalarla Bağdat’ta bir sivil sığın-ğı hedef olarak bombalamış, çoğunluğu kadın ve çocuklardan oluşan en az 1.500 sivil katletmiştir.

ABD’nin eski Adalet Bakanı Ramsey Clark, “İnsanlar sığınaktan çıkmaya çalışırken, mahalle sakinleri çığlıklarını duyuyordu. Dört dakika boyunca çığlık

attılar. İkinci bombardan sonra çığlıklar kesildi” diyerek, bu savaş suçunu itiraf etmiştir. Yine o dönemde Kuveyt’ten çekilmekte olan, yani savaşta olmayan Irak ordusunun 200 bin askeri hava bombardımanlarıyla hunharca katledilmiştir. Faili belli bu savaş suçlarından dolayı kimse sorumlu tutulmamıştır.

Irak’a uygulanan ambargodan dolayı 500 bin çocuk ölüme mahkum edilmiştir. Dönemin ABD Dışişleri Bakanı Madeleine Albright, ambargonun 500 bin çocuğu öldürmeye değdiğini savunacak kadar pervasızdır. Buna rağmen Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi, suçunu savunan bu çocuk celladını sorguya bile çekmemiştir.

ABD bugün, “Rusya savaş suçları işlemekle suçlanmayı istemiyorsa, hastaneleri bombalamayı bırakmalıdır” tehditleri savuruyor. CIA’nın eğittiği Neonaziler’in Odesa’da sendika binasını içindeki insanlarla birlikte yakmalarını ise sessizlikle izliyor. Obama döneminin Dışişleri Bakanı Hillary Clinton’un dediğine göre, IŞİD’in barbarlığı Suriye’de cihatçı terör örgütlerine verilen desteği azaltmadı. Türk devletinin himayesindeki bu örgütlerin Ukrayna’ya taşındığına dair kanıtlar var.

Bugün utanmadan “insan hakları” lafları eden ikiyüzlü emperyalistler, siyonist İsrail’in Filistin halkına karşı 75 yıldan beri savaş suçu işleyebilmesinin de garantörleridir. Siyonistlerin cinayetlerini eleştirenlere karşı ise linç kampanyaları yürütüyorlar.

ABD’NİN BOMBALADIĞI HASTANELER...

ABD uçakları 2015 Ekim’inde Afganistan’ın Kunduz kentinde Sınır Tanımayan Doktorlar’ın hastanesini bombaladı. 12’si hastane personeli en az 22 sivil öldürdü. Hastanenin kasıtlı olarak hedef alındığı sonradan ortaya çıkarıldı. 7 yıldır

Yemen halkının üstüne bomba yağdıran, yıkılmadık okul ve hastane bırakmayan Suudi Arabistan ile suç ortaklarına silah satan emperyalistler, ağır suçlar işleyen bu vahşi rejime de kalkan oluyorlar.

Hastanelerin bombalanması bir savaş suçu olduğuna göre, bu suçun soruşturulması sadece Putin’i değil, tüm ABD başkanları ile suç ortaklarını da kapsamalıdır.

2017’de ABD Rakka’da bir hastaneye, eti kemige kadar yakan ve yaralarını içinde yeniden alevlenen fosfor bombası attı. Kimyasal silahların sivil nüfuslu bölgelerde kullanılması Cenevre Sözleşmeleri ile yasaklandığı halde, ABD kullandığında savaş suçu sayılmadı.

Yine 1999’da eski Yugoslavya’ya saldıran ABD-NATO-AB koalisyonunun savaş uçakları Belgrad kentinde büyük bir hastaneyi bombaladılar. Sayısız insan öldürüldü. Hamile yaralı kadınlar ve 20 bebek harabeye dönen hastaneden çıkarıldı.

ABD-NATO-AB üçlüsünün işlediği savaş suçları saymakla bitmez. Ukrayna üzerinden oynanan oyunlar dahil bugün dünyanın birçok yerinde hala savaş suçu işlemeye devam ediyor. Tekellerin medyası, onların işlediği suçları, “Rusya savaş suçu işliyor” iddialarını öne çıkartarak unutturmaya çalışıyor.

ABD VE ULUSLARARASI CEZA MAHKEMESİ

Putin’in Uluslararası Ceza Mahkemesi’nce (UCM) yargılanması çağrısında bulunan ABD, kendisi ve işbirlikçileri tarafından işlenen savaş suçları söz konusu olunca UCM’yi tanımıyor. Bugüne kadar hiçbir ABD’li yetkili ya da savaş suçlusunu UCM tarafından yargılanamadı. Bu yönlü girişimler ABD tarafından sabote edildi.

Ancak, “savaş suçları”nda ne halklar nezdinde ne de uluslararası hukukta zaman aşımı vardır.

Eğer Putin Lahey’e gönderilecekse, öncelikle Clinton, Bush, Obama, Trump, Biden ve ABD’nin tüm diğer suç ortakları yargılanmalıdır.

Elbette ABD güdümünde olan UCM’nin böyle bir yargılamayı yapması beklenemez. Ama böyle bir mahkeme eninde sonunda kurulacak ve bu suç işleyenler sanık sandalyesine oturtulacaktır. Bu mahkeme, emperyalizme karşı direnen halkların mahkemesi olacaktır.

Almanya militarizme yatırımlarını arttırıyor

D. Meriç

Emperyalist-kapitalist sistemin çelişki ve çatışmaları en yoğun düzeye ulaşmış görünüyor. 70'li yıllardan bugüne kapitalizmin krizleri süreklilik kazanırken, "çözüm" adına yapılanlar ise krizlerin daha yıkıcı ve kalıcı olmasından öte bir sonuç yaratmıyor. Son yarım asırda uygulanan neoliberal ekonomi politikaları sosyal sorunları görülmemiş boyutlarda derinleştirdi. İşçi ve emekçilerin haklarının pervasızca gaspına, sınırsız emek talanına rağmen kapitalizm krizleri aşmıyor.

1990'lı yıllara kadar devam eden iki kutuplu dünyanın Sovyetler Birliği'nin dağılması ile son bulmasının ardından, ABD'nin başını çektiği emperyalist kamp "tarihin sonu"nu ilan etmişti. Haydut takımının "savaşların sonu, nihai barış" palavrasını piyasaya sürdüğü anda dünya halklarına karşı talan savaşları da başlatmış oldu. NATO önderliğindeki emperyalist güçler tarafından Balkanların bombalanması, bölge halklarının birbirine kırdırılmasıyla başlayan bu süreç Irak'ın, Afganistan'ın, Libya'nın, Yemen'in, Suriye'nin işgal edilmesi ile devam etti. Ukrayna bu savaşlar zincirinin yeni halkası oldu.

Bu savaşta yeni olan ABD'nin karşısına başka bir emperyalist gücün çıkmış olmasıdır. Bu ise ABD ve suç ortaklarını bir tür histeriye sürükledi. Bu bağlamda Rusya'nın Ukrayna'ya karşı başlattığı işgal hareketinin ardından, 27 Şubat'ta olağanüstü toplanan Alman parlamentosunda SPD'li Başbakan Olaf Scholz "tarihi bir konuşma" yaptı. Konuşmaya dair yapılan değerlendirilmelerde, "Bir haftada yeni bir Almanya doğdu, isteksiz ve güvercin dış politikasından sıyrılarak ve savunma harcamalarını büyük ölçüde arttırmayı taahhüt ederek çarpıcı bir dönüşüm geçirdi" iddiaları gündeme getirildi. Atılan adım pervasız olmakla birlikte, Alman emperyalizmi yıllardan beri savaşlarda doğrudan veya dolaylı olarak yer almaktadır.

İki emperyalist dünya savaşının tetikleyicisi olan Alman emperyalizminin 1945'ten sonra yurt dışında asker konuşlandırılması, savaşın galibi ülkeler ile yaptığı barış anlaşmaları gereği yasaklanmıştır. Ayrıca savaşın ağır yıkımını yaşayan Alman halkı içerisinde savaş karşıtı güçlü barış inisiyatiflerinin çabaları sonucu, Al-

Emperyalistler arası çatışmaların tetiklediği talan savaşları yüz binlerce insanın ölümüne neden olurken, tarifi imkansız yıkımlar, açlık, sefalet, mültecilik gibi sosyal sorunları da ağırlaştırıyor. Ukrayna savaşının ilk iki haftasında dünya çapında enerji, doğalgaz ve besin maddelerinde muazzam fiyat artışları gerçekleşti

manya'nın yurt dışına asker göndermesini ve silah ihracatını sınırlayan yasalar çıkarılmıştır. Anayasada yer alan engellerin kaldırılması talebini Alman silah tekelleri başta olmak üzere sermayenin sözcüleri her fırsatta dile getirmiştir.

1990'da iki Almanya'nın birleşmesi ile ekonomik olarak Avrupa'nın en güçlü ülkesi haline gelen Almanya bu gücünü koruyabilmek için büyük bir çaba sarf ediyor. Bu amaçla, büyük bir kısmı dışarıdan satın alınan enerji ve hammadde kaynaklarına sahip olabilmek ve talan savaşlarından daha çok pay alabilmek için askeri alana devasa kaynaklar ayırmaya başladılar. Bu bağlamda devletin militarist aparatlarını hızla güçlendirmeye öncelik verdiler. Emperyalist paylaşım savaşları tarihinden deneyimli olan Fransa ve İngiltere çıkabilecek sorunları tahmin ederek iki Almanya'nın birleşmesine karşı çıkmıştı.

Alman ordusunu kışlarına hapseden kurtaracak ilk yasal değişiklik, yine SPD ve Yeşiller hükümetinin işbaşında olduğu 1999 yılında gerçekleştirildi. İkinci emperyalist paylaşım savaşının

ardından "Avrupa'daki ilk savaş" olarak tarihe geçen olay, savaş aygıtı NATO tarafından Yugoslavya'nın bombalanması ve işgal edilmesidir. Bu vahşi saldırının hazırlanmasında Alman sermaye devletinin özel bir rolü olmuştu. Öyle ki, Yugoslavya Halk Cumhuriyeti özerk bölgeleri olan Hırvatistan, Kosova ve Bosna-Hersek bizzat Almanya tarafından kışkırtılmış, bölgedeki gerici güçler Alman ordusu tarafından gizlice silahlandırılmış ve onlarca yıl barış içinde yaşayan halklar birbirine kırdırılmıştır. Emperyalistler kışkırttıkları çatışmaları gerekçe göstererek 1999'da eski Yugoslavya'yı NATO uçaklarıyla uzun süre vahşice bombalayıp harabeye çevirdiler.

1999 yılında tasmaları çözülen Alman ordusu o tarihten bu yana dünyanın farklı kıtalarındaki 15 ülkede konuşlandırıldı. Toplumda var olan barışçı eğilim yıllardır sermaye medyası tarafından yürütülen ırkçı-militarist propaganda ile törpülenmek istendi. Almanya'nın her iki emperyalist paylaşım savaşındaki kanlı tarihi manipülasyonlarla aklanmak isteniyor. Bu kirli kampanyaya sendikalar,

üniversiteler, "sivil toplum kuruluşları" dahil olmakta, sırf bu amaçla vakıflar kurulmaktadır.

Bu vakıflardan birisi olan ve devlet tarafından finanse edilen Bilim ve Siyaset Vakfı (Stiftung Wissenschaft und Politik-SWP) tarafından 2013 yılında "Yeni Güç-Yeni Sorumluluk" başlıklı bir strateji belgesi hazırlanmıştır. Bu belgenin hazırlık çalışmalarına Alman burjuva partileri ve silah tekellerinin temsilcileri, maaşları devlet tarafından karşılanan "gazeteci", "bilim insanı" kılıklı kişiler katılmıştır. Hazırlanan strateji belgesinde Almanya'nın bir ticaret ve ihracat ülkesi olarak, uluslararası ticaret yollarına ve hammaddelere erişime bağımlılığı hatırlatılarak, "ekonomik ve askeri olarak küresel bir öncü rol oynaması gerektiği" önemle belirtilmektedir.

Belgede ayrıca Almanya'da militarizmin ve milliyetçiliğin geri dönüşünün ezici bir muhalefetle karşılaştığına dikkat çekiliyor. Bu nedenle Alman emperyalizminin tarihsel suçlarını örtbas etmek, tarihi yeniden yazmak için üniversitelerdeki satın alınmış "bilim insanları" ara-

cılığıyla Alman imparatorluğunun savaş suçlarını aklamaya ve Hitler'in itibarını geri kazandırmaya çalışıyorlar. Bunların başında, maaşları Alman ordusu tarafından ödenen Berlin Humboldt üniversitesindeki bir ekip yer almaktadır. Bu ekibe bağlı dokuz ayrı üniversitede çalışmalar halen devam etmektedir.

Almanya'nın Münih kentinde her yıl yapılan "Münih Güvenlik Zirvesi" Alman sermaye sınıfı ve silah tekellerinin savaş çığırkanlığı yaptığı bir platformdur. Dönemin Cumhurbaşkanı Joachim Gauck ve büyük koalisyonun önde gelen temsilcileri, 2014 Münih Güvenlik Zirvesi'nde resmi olarak "askeri kısıtlamanın sona erdiğini" duyurdular. Dönemin dışişleri bakanı ve şimdiki Cumhurbaşkanı Frank-Walter Steinmeier aynı zirvede yaptığı konuşmada şu ifadeleri kullanmıştı: "Almanya dünya siyaseti hakkında yalnızca dışarıdan yorum yapamayacak kadar büyüktür. Alman devletinin askeri alanda bu zamana kadar sürmekte olan pasif rolü artık bitmelidir."

Bu zirvelerde asıl olarak Alman sermaye sınıfı, emrindeki iktidarlara talimat verip, yapılması gerekenleri açıklamaktadır. İktidarın sözcüleri bu zirvelerde, sermayeye uşaklıkta kusur etmeyeceklerini gösteriyorlar. 2016 yılındaki Münih Güvenlik Zirvesi'nin açılış konuşmasını yapan Almanya Savunma Bakanı Ursula von der Leyen şunları ifade etmişti:

"Günümüzde güvenlik sorunu kendisini asıl olarak, süper güçler arası rekabetin geldiği tehlikeli boyut üzerinden ortaya koymaktadır. Amerikalı dostlarımız bu süreci önceden gördüler. Biz ise bu durumu **şimdi görebiliyoruz. Biz isteyelim ya da istemeyelim, Almanya bu rekabet savaşının bir tarafıdır ve asla ortada kalmayacaktır.**"

Von der Leyen, bir taraf olmanın ne anlama geldiğini konuşmasının devamında şöyle açıklıyordu: "Almanya olarak ordumuzu, 2024 yılına kadar her anlamda en ileri donanımlarla güçlendireceğiz. Bugün sahip olduğumuz ekonomik gücün karşılığını kendi gücümüze dayanarak almak istiyoruz. Ekonomik olarak bir dünya gücü olan Almanya'dan kimse dünyadaki gelişmeleri oturup izlemesini bekleyemez."

ÜÇÜNCÜ EMPERYALİST ODAK OLMAYA HAZIRLIK

Militarist aygıtları güçlendirmek çerçevesinde yıllar önce başlayan hazırlığın ilan edilmesi için uygun koşullar bekleniyordu. Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı bunun için "bulunmaz fırsat" sayıldı. SPD-Yeşiller-FDP koalisyonu hazırlanmış olan planı ilan etti. Ukrayna'daki savaşı bahane eden medya, silahlanma için atılan adımları topluma benimset-

mek için kaba-saba yalanlara başvuru, ırkçı histeriyi körüklüyor, Rusya ve sosyalizm düşmanlığı yapıyor. Avrupa'nın liberal solu ve sendika bürokratlarının katkılarıyla estirdikleri ırkçılık rüzgarıyla kitleleri etkilediler. Bu atmosferi fırsat sayan sermaye iktidarı el çabukluğuyla önemli kararlar aldı.

27 Şubat'ta olağanüstü toplanan Alman parlamentosunda bir konuşma yapan Scholz, koalisyon ortağı Yeşiller ve FDP ile birlikte aldıkları yeni kararları ilan etti. Militarist yüzünü saklamaya çalışan Scholz Ukrayna krizinin kendilerini orduya yatırım yapmaya zorladığını iddia etti. "Özgürlük ve demokrasiyi korumak için ülkemizin güvenliğine çok daha fazla yatırım yapmalıyız" ifadelerini kullanan Scholz, "Vladimir Putin'in saatleri geriye almamasını" sağlamanın Almanya'nın "tarihi sorumluluğu" olduğunu öne sürdü.

Militarizmi tahkim etme kapsamında ilk adımda Alman ordusunun güçlendirilmesi için 100 milyar euroluk fon oluşturulacak. Bu fon, Almanya anayasasıyla da güvence altına alınacak. Ülkenin "savunma" harcamaları önümüzdeki yıllarda da artırılabilecek. Askeri harcamalar gayrisafi yurtiçi hasılanın (GSYH) yüzde 2'sinin üzerine çıkarılacak. Savaş ve kriz bölgelerine silah satışlarını yasaklayan kanunlarda düzenlemeler yapılacak. Bu fonlarla Alman emperyalizminin ordusu modernize edilerek, "dönemin" ihtiyaçlarına hazır hale getirilecek. Bu yeni devasa "savunma" bütçesi ile (yıllık 80 milyar ABD doları) Almanya silahlanma yarışında Avrupa'da birinci, dünyada ise ABD ve Çin'den sonra 3. sıraya yükselecek.

Silahlanma için devasa bir bütçe ayrılan Alman sermaye devleti, toplumun ih-

tiyaçları söz konusu olduğunda "kaynak yok" diyerek yan çiziyor. Öyle ki pandemi nedeniyle her gün yüzlerce insanın öldüğü, halk sağlığının ağır bir tehlike ile karşı karşıya olduğu koşullarda Sağlık Bakanlığına ayrılan bütçe sadece 16,03 milyardır. Devasa savaş bütçesi ise öncelikle kapitalist silah tekellerinin işine gelmektedir. Nitekim bu kararın hemen ardından, Almanya'nın en büyük silah tekeli Rheinmetal'in şefi Armin Papperger "Ordumuza hemen 42 milyarlık bir teslimat yapabiliriz" diye açıklama yaptı. İştahı kabaran Papperger, ihtiyaç olması durumunda cumartesi günleri dahil fabrikaları üç vardiya çalıştırabileceklerini, gerekirse 8 bin çalışana 3 bin kişi ekleyerek üretimi iki katına çıkartılabileceklerini söyledi.

KRİZLER, EMPERYALİST SAVAŞLAR VE SOSYAL DEVRİMLER...

Ukrayna'nın ateşe atılması pahasına başlatılan savaş ABD emperyalizminin sarsılan egemenliğini korumak uğruna çıkartılmıştır. ABD bu yolla hem NATO içerisinde yaşanan sorunları çözmeyi hem de Avrupalı emperyalist ülkeleri Çin ve Rusya'ya karşı savaşında yedeklemeyi planlamaktadır. Bu savaş emperyalist güçler arasındaki rekabet ve çatışmaların geldiği boyutları göstermesi bakımından ibret vericidir. Çin'in ekonomik ve askeri olarak geldiği düzey, yine Çin ile Rusya arasındaki stratejik işbirliği ABD emperyalizminin korkulu rüyası haline gelmiş görünüyor. Beyaz Saray'ın savaş histerisine kapılması bu gelişmelerle doğrudan bağlantılıdır.

Emperyalist saldırganlık ve silahlanma yarışının geldiği nokta üzerinden bakıldığında, yeryüzünü büyük bir yıkımla

yüz yüze getirecek olan savaş tehlikesi günden güne büyümektedir.

Bugün Ukrayna üzerinde oynanan oyunun, yarın Tayvan üzerinden Çin'e karşı oynanmayacağına hiçbir garantisi yoktur. Bu tehlikeyi gören Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi'nin, ABD'nin Doğu Asya ve Hint Okyanusu'nda Japonya, Avustralya ve Hindistan ile askeri bağları güçlendirme çabalarının "bölgesel barışı ve istikrarı bozan bir felaket olacağını" hatırlatması boşuna değil.

Emperyalistler arası çatışmaların tetiklediği talan savaşları yüz binlerce insanın ölümüne neden olurken, tarifi imkansız yıkımlar, açlık, sefalet, mültecilik gibi sosyal sorunları da ağırlaştırıyor.

Ukrayna savaşının ilk iki haftasında dünya çapında enerji, doğalgaz ve besin maddelerinde muazzam fiyat artışları gerçekleşti.

Emperyalist ülkelerin emekçileri bile bu durumdan ağır bir biçimde etkilenmektedirler. Kapitalizmin krizi ve savaşın faturalarını her zaman olduğu gibi mazlum halklar, işçi ve emekçiler ödüyorlar.

Bütün bu gelişmeler kaçınılmaz olarak işçi ve emekçiler cephesinde öfkeyi biriktiren, toplumsal patlamaların da zeminini yaratmaktadır.

Devrimler tarihinin de gösterdiği gibi krizler ve savaşlar devrimleri de tetikliyor.

Bu krizde de dünyanın işçi ve emekçileri kapitalist barbarlığa ve emperyalist savaşlara devrimler ile cevap vereceklerdir. Çünkü insanlığın geleceğini tehdit eden bu barbarlık düzenini yıkmaktan başka bir kurtuluş yolu yoktur.

Fransa'daki Renault fabrikalarında üretim aksamaları

Dünya genelinde olduğu gibi Fransa'da da sermaye, koronavirüs ve krizi fırsata çevirdi. Bugünlerde de Ukrayna'daki savaş bahanesiyle işçi sınıfına saldırmaya devam ediyor.

Halihazırda hayat pahalılığından dolayı geçim sıkıntısı yaşayan işçiler şimdi de ücretlerinin düşürülmesi saldırısıyla karşı karşıyalar.

Pandemi süresince milyarlarca euro devlet desteği alan Renault, ayrıca milyarlarca euro da kâr etti. Bu kârdan işçilerin payına işsizlik ve ücret kayıpları düştü.

Renault-Cleon fabrikasındaki CGT sendika temsilcisinin Franceinfo'ta çıkan açıklamalarına göre saldırıların daha da devam edeceği görülüyor.

Seine-Maritime'deki Renault-Cleon fabrikası yöneticileri, gelecek hafta itibarıyla çarşamba, perşembe ve cuma günleri üretimi durduracaklarını ilan ettiler. Motor ve dişli üretimi yapan fabrikada bu duyuru 15 Mart'ta yapıldı.

CGT temsilcisi ile yapılan görüşmede; gerekçe olarak fabrikanın sağlık krizinden beri zaten "kötü bir üretim döneminde" olduğu bahane edilerek, ilerleyen günlerde çalışmama günlerinin artabileceği belirtildi.

TEDARİKÇİ UKRAYNA

Üretimin durmasındaki diğer asli neden ise Ukrayna-Rusya savaşı olarak

gösterildi. Ukrayna'da bulunan fabrika, elektrikli camın elektronik aksamını üretiyordu.

Savaş nedeniyle bu parçanın tedarik edilememesinin ve hiçbir şekilde teslimatın gerçekleşmemesinin, Cleon fabrikasındaki üretimi aksattığı vurgulandı.

DOMİNO ETKİSİ

Cleon fabrikası dışında, Meltz şehrine yakın Batilly Sovab-Renault fabrikası da stokları tükendiğinde, montaj bölümünün aksayacağını ve üretimin duracağını açıkladı.

İŞÇİLER ENDİŞELİ

Cleon sendika temsilcisi, çalışan 4.700 işçi için, son aylarda üretimin çok fazla durduğunu, üretimin bu şekilde durdurulmasının da işçiler arasında endişeye yol açtığını belirtti.

Renault'nun 2021 yılındaki milyar euroluk kârına atıfta bulunarak, enflasyon ve spekülasyon ile enerji ve gıda fiyatlarının yükselmeye devam ettiği bir zamanda "faturayı çalışanların ödeyeceğini" ve bunun işçiler ve emekçiler adına

"çifte ceza" olacağını açıkladı.

Fransa'daki çalışma sistemine göre işçilerin ücret kaybının %20 olacağını belirten temsilci, 5 günlük çalışmanın üzerine 1gün de izin kullanılmasının, alınacak ücretlerin daha da düşmesine sebep olacağını altını çizdi.

Geçici işçiler ise ancak ücretlerinin %70'ini alabilecekler. Bu sebeple CGT sendikası ücret kayıplarının giderilebilmesi ve günlük yaşam giderlerini karşılayabilmek için 300 euroluk bir ücret talebinde bulundular.

KIZIL BAYRAK/ PARIS

"İnsani yardım" adı altında silah sevkiyatı

one Sindacale di Base-USB), "Pisa'daki Galileo Galilei Havalimanı'ndaki işçiler bir dizi silah ve mühimmattan oluşan koliler keşfettiler. Koliler gıda ve ilaç gibi 'insani yardım' olarak deklare edilmişti" açıklaması yaptı.

Havaalanı çalışanları silahlardan oluşan bu "insani yardım" kolilerinin Polonya üzerinden Ukrayna'ya ulaştırılmasını engellediler.

USB, havaalanı müdürü Mario Carrai'nin "Bundan sonra -Pisa havaalanının-

dan üzerinden silah sevkiyatı olmayacağına dair" güvence verdiğini bildirdi. Verilen söze rağmen sendika, işçileri uyanık olmaya ve bütün silah sevkiyatlarını engellemeye çağırdı.

Sendika 19 Mart Cumartesi günü Pisa havaalanında "Toskana'dan Savaş Uçuşları Yerine Barış Köprüleri" sloganıyla yaşananlara dikkat çekmek için bir gösteri de düzenliyor.

İtalyan işçilerinin bu örnek tutumu, savaşa karşı tüm dünya işçilerine örnek teşkil etmenin yanı sıra, emperyalist devletlerin "insani yardımı" nasıl kötüye kullandıklarını da ifşa etmiş oldu.

Bunun da ötesinde, savaşı durduracak yegane gücün, işçi sınıfının "kendi içindeki düşmana" karşı mücadele etmekten geçtiğini de göstermiş oldular.

İtalya'da Pisa havaalanı işçileri, Ukrayna'ya gönderilmek üzere "insani yardım" olarak deklare edilen kolilerin savaş ekipmanları ve silahlardan oluştuğunu keşfettiler. Havaalanı çalışanları örnek bir tutum sergileyerek söz konusu kolilerin yüklenmesini engellediler.

Ukrayna'daki savaş, sermayenin özellikle silah-savaş sanayisinin Avrupa'da cüretkarca kılıç sallamasına neden oluyor. AB devletleri silahlanmada birbirleriyle yarışıyor.

Alman emperyalizmi silahlanmaya 100 milyar euroluk ek bir askeri bütçe ayırarak, bu yarışta başı çekiyor. ABD, NATO ve Avrupa devletleri Ukrayna'ya alenen silah göndermeye ek olarak, "insani yardım" adı altında da silah gönderiyorlar.

İtalyan Taban Birlik Sendikası (Uni-

Silahlanma harcamalarında dünya birincisi AB

Korona pandemisi döneminde saldırgan karşı mücadele bahanesiyle demokratik hakları budayan, çıkardıkları yasalarla polis devletini tahkim eden ve militarizmi tırmandıran Avrupa burjuvazisi, silahlanma ve silah ticaretinde oransal olarak son dört yılın dünya birincisi oldu.

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü'nün (SIPRI) açıkladığı yeni rapora göre, Avrupa'nın silahlanma harcamaları Ukrayna savaşı öncesinde artmaya başlamış. SIPRI raporu Rusya'nın Ukrayna'ya karşı başlattığı işgalden sonraki verileri içermiyor. Rapor, Avrupa burjuvazisinin Ukrayna'da 2014 yılında gerçekleştirilen Batı destekli Neonazi darbeyi, silahlanma için bir vesileye çevirdiğini gösteriyor. SIPRI'nin Avrupa Güvenliği Bölümü Başkanı ve Rusya uzmanı Ian Anthony, NATO'nun yıllarca yürüttüğü savunma harcamalarını azaltma politikasından 2014 yılından itibaren geri döndüğünü ve silahlanmaya daha fazla harcama yapıldığını belirtiyor.

DÜNYA GENELİNDE GERİLEME, AVRUPA'DA ARTIŞ

Dünya genelindeki silahlanmanın 2017-2021 dönemini 2012-2016 ile karşılaştıran rapor, dünya çapında silah tica-

retinde yüzde 4,6 oranında azalma olmasına karşın Avrupa devletlerinin askeri harcamalarında yüzde 19 oranında artış olduğunu gösteriyor. Raporda, dünyanın başka bölgeleri ile karşılaştırıldığında en fazla artışın Avrupa'da olduğu tespiti yapılıyor. SIPRI araştırmasını yapan uzmanlardan Pieter Wezeman, verileri "Çok endişe verici bir silahlanma" şeklinde değerlendiriyor.

Rapor, Batı'da "oldukça tehlikeli" olarak gösterilen Rusya ve Çin'in son dört yıllık dilimdeki silah satışlarında ise sırasıyla yüzde 26 ve 31 gerileme olduğunu kayda geçiriyor.

Aynı dönemde ABD'nin, silah ve askeri malzeme ihracatını önceki dört yıl-

lık dilime göre yüzde 14 artırdığı tespit ediliyor. Dünyada silah satışında üçüncü sırada olan Fransa'nın ise silah satışının yüzde 59 gibi yüksek bir oranda arttığına dikkat çekiliyor.

SIPRI'nin uzmanlarından Wezeman, "Avrupa'ya silah ihracatını tetikleyen, çoğu Avrupa ülkesinin Rusya ilişkilerinin kötüleşmesi oldu. ... Devletler epeyce alım yaptı" diyor.

Raporda, en büyük silah satışını ABD'nin gerçekleştirdiği belirtiliyor. Bu satışın yapıldığı ülkelerin başında ise askeri ihtiyacını kendi karşılayamayanlar yer alıyor. Ayrıca ABD'nin ağırlıklı olarak savaş uçağı sattığı; İngiltere, Norveç ve Hollanda'nın toplamda ABD'den 71 F-35

jetli aldıkları bilgisi aktarılıyor.

ABD'ye verilen son siparişlere bakıldığında da ağırlıklı olarak Rusya'nın çevresindeki ülkelerin harekete geçtiği gözleniyor. 2020-2021'de örneğin Finlandiya'nın 64, Polonya'nın 32 adet F-35 ısmarladığı dikkat çekiyor. Almanya'nın da ABD'den beş P-8A denizaltı avcı uçağı satın almak istediği kaydediliyor.

"Rusya'nın Ukrayna'ya karşı başlattığı savaş için henüz bir değerlendirme yapmak zor" diyen SIPRI uzmanı Anthony, bu savaşın Avrupa'nın siyasi ve askeri coğrafyasını çoktan temelden sarstığını belirterek, şunları dile getiriyor:

"Bundan böyle, 1990'lı yıllarda mutabakat sağlandığı üzere Rusya ile güvenlik alanında kapsamlı işbirliği yapılacağı tahyül de ortadan kalkıyor. Rusya gelecekte, kestirilmesi zor bir dönem için partner olamaz."

SIPRI uzmanlarına göre, Rusya'nın Ukrayna savaşı, NATO'nun doğudaki üyeleri konusunda Rusya'nın hassasiyetlerini dikkate almaya son vermesinin de önünü açmış bulunuyor.

Uzmanlara göre, "NATO, doğudaki üyelerinde daimi muharip birlikler konuşlandırmayacağına dair Rusya'ya verdiği sözü artık yerine getirmekle yükümlü olmayacak."

Zelenski Alman meclisine seslendi

olduğunu hatırlatıp, Kuzey Akım 1 üzerinden gaz almasını eleştirdi. Daha ağır yaptırımların olması gerektiği çağrısında bulundu.

Aynı zamanda, Ukrayna'nın NATO ve Avrupa Birliği'ne hızla kabul edilmemesinden şikayet etti. Bunun da Rus saldırısını mümkün kıldığını belirtti. Avrupa'da var olduğuna inandığı yeni bir duvarın olduğunu söyleyen Zelenski, "Ve şimdi bile Ukrayna'nın Avrupa Birliği'ne katılımı konusunda hala tereddüt ediyorsunuz" diye yakındı. Olaf Scholz'a seslenerek, "Sevgili Şansölye Scholz, bu duvarı yakın, bizi destekleyin!" dedi.

Ancak Zelenski'nin konuşmasının ardından parlamenterler, Zelenski'nin genel kurulda söylediklerinin konuşulması konusunda anlaşamadılar. Tartışma ta-

mamen kontrolden çıktı. Trafik ışığı partilerinin üyeleri ve muhalefet birbirlerini konuyu araçsallaştırmakla suçladılar. Gündem değişikliği, Ukrayna savaşıyla ilgili meclis tartışması önergesi SPD, Yeşiller ve FDP tarafından reddedildi.

Konuşmanın ardından zorunlu aşılma üzerine bir tartışma planlandı. Ancak CDU-CSU, gündemi kısa sürede değiştirmek ve Ukrayna'daki durum hakkında bir tartışma başlatmak istedi. Muhalefet lideri Friedrich Merz, konuşmanın ardından "Şimdi değilse ne zaman?" diye sordu. Merz, Almanya Başbakanı Olaf Scholz'un Zelenski'nin konuşmasına nasıl tepki verdiğini bilmeye "hakkı" olduğunu söyledi. "Sol" görüşlü milletvekili Jan Korte de aynı fikirdeydi. "Çok üzgünüm" diyen Korte, Ukrayna'daki durum hakkında bir tartışmanın engellemek

istediğini belirtti. Hem Zelenski'nin iddiaları hem de Scholz'un planladığı askeri harcamalar üzerinde bir tartışmanın olması gerektiğini savundu. Trafik ışığı partileri ise Merz'i Zelenski'nin konuşmasını istismar etmekle suçladılar.

Konuşmanın ardından Başbakan Scholz, Ukrayna'ya daha fazla yardım sözü vererek, Ukrayna'nın yanında olduklarını belirtti. Scholz, Ukrayna'ya silah teslimatlarını da içeren desteğe atıfta bulunarak "Almanya burada katkısını yapıyor ve yapmaya devam edecek" dedi.

Öte yandan Scholz ve Stoltenberg, NATO'nun askeri müdahalesini bir kez daha reddettiler. Scholz, "NATO bu savaşta askeri olarak müdahale etmeyecek" derken, Stoltenberg de "çatışmanın daha da tırmanmasını önlemenin" ittifakın "sorumluluğu" olduğunu vurguladı. Aksi durumda bunun sadece "daha fazla acı, ölüm ve yıkım" anlamına geldiğini belirtti.

Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısının başlamasından üç hafta sonra, Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski, Almanya'ya daha fazla yardım için çağrıda bulundu. Zelenski perşembe günü Kiev'den Almanya Federal Meclisi'ne canlı olarak bağlandı. Yaptığı duygusal bir konuşmayla Alman Federal Meclisi'ne hitap etti ve milletvekillerini ülkesini desteklemekte tereddüt etmekle suçladı.

Zelenski, yaptığı konuşmada Almanya'nın 80 yıl önce Sovyetler Birliği'ne karşı yürüttüğü imha savaşını hatırlattı ve ülkesinde bir kez daha soykırımın yaşandığını iddia etti. "Avrupa'da tüm insanları yok etmek için yeniden girişimlerde bulunuluyor" dedi. Almanya'nın Rusya'ya karşı daha sert bir tavır alması gerektiğini savundu.

Saldırıdan önceki ekonomik yaptırımların savaşı engellemeye yetmediğini belirten Zelenski, Almanya'nın hala ekonomik olarak Rusya ile güçlü bağları

Emperyalist saldırganlığa ve sömürgeciliğe karşı

Özgürlük, eşitlik, gönüllü birlik için Newroz'a!

Başta Kürt halkı olmak üzere, Orta-doğu, Kafkasya ve Balkan halkları için özgürlüğün ve baharın müjdecisi Newroz bayramının ön günlerindedir. 2022 Newroz'unu bu kez Ukrayna'da patlak veren emperyalist savaşın gölgesinde karşılıyoruz.

ABD-NATO ve onların taşeronu durumundaki Ukraynalı Neonazilerin kışkırtması ve Rusya'nın işgal saldırısıyla başlayan savaş, Ukrayna'nın yıkılıp yıkılmasıyla sürüyor. Bu savaşın Rus emperyalizmiyle eşit derecede suçlu olan ve ordularını göndermek dışında doğrudan içinde yer alan ABD-NATO-AB cephesi, savaşın uzaması için başta Ukrayna'ya silah yığınağı olmak üzere elinden gelen her şeyi yapıyor.

Buna rağmen ortalığı timsah göz yaşlarına boğmayı da ihmal etmiyorlar. Oysa Ukrayna halkının çektiği acı ve ıstırap emperyalistlerin zerrece umurlarında değil. Savaş uzadıkça, başta Ukrayna halkı olmak üzere tüm bölge ve dünya halkları için ortaya çıkardığı fatura da gittikçe kabarmaktadır. Bu savaş oligarkların, emperyalist tekellerin ve savaş baronlarının savaşlarıdır. Onlar kasalarını doldururken, emekçi halkların payına ölüm, yıkım, yoksulluk ve ırkçılıktan başka bir şey düşmeyecektir.

Ortadoğu gibi çatışmalı bir bölgede olan Kürt halkı, öncesi bir yana, yaklaşık kırk yıldır Türk sermaye devletinin yürüttüğü kirli savaşın hedefi durumundadır. Ukrayna savaşıyla birlikte gelişen militarizm, silahlanma yarışı ve ırkçılık gibi olgularla zehirlenen atmosfer; ezilen

ulusların özgürlük ve kurtuluş umutlarını da zorlaştırmaktadır. Her türlü uluslararası hukukun hiçe sayıldığı, ülkelerin egemenlik haklarının kabaca çiğnendiği ve işgal edildiği bir dünyada, Kürtler ve Filistinliler gibi mazlum halklara yönelik saldırıların daha pervasız bir hale bürünmesi işten bile değildir. Zira İsrail ve Türk devleti gibi sömürgeci devletler, bu puslu havayı kendi sömürgeci emelleri için kullanmaya çalışacaklardır. Ayrıca Ukrayna'daki savaşın aktörleri olan ABD, NATO ve Rus emperyalistleri, aynı zamanda Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaşta Türk sermaye devletine arka çıkanlardır.

Bunların da açıklıkla gösterdiği üzere, bu savaşa karşı çıkmak en başta ezilen halkların çıkarıdır. Tam da böylesi dönemlerde emekçiler arasında gelişen barış arayışının, tüm emperyalistlere karşı mücadeleye kanalize edilmesi, en çok ezilen halklara yarayacaktır. Bunun yolu

ise emperyalistlerin kitlelerdeki barış duyarlılığını istismar etmelerinin önüne geçmekten, tüm emperyalistleri hedef alan savaş karşıtı eylemlere etkin bir şekilde katılmaktan geçmektedir. Özellikle savaşın ne demek olduğunu en iyi bilen, onun yıkım ve acısını en çok yaşayan halklardan biri olarak Kürt halkı payına böylesi bir tutum, hem kendi haklı davasına daha geniş kitlelerden desteği büyütecek hem de halklar arasında kardeşlik bağlarının ve dayanışmanın gelişmesini sağlayacaktır.

Şimdilerde "barış elçisi" pozlarında ortalıkta dolaşan Türk sermaye devleti, diğer tüm toplumsal sorunlarda olduğu gibi, Kürt sorununun da hem kaynağı hem engelidir. Kürt ulusunun haklarını inkâr eden de Türkiye'deki tüm uluslardan işçi ve emekçileri kölece bir yaşama mahkum eden de sermaye devletidir. Öte yandan Türkiye'deki Türk, Kürt, Laz,

Çerkez ve tüm diğer kökenlerden emekçilerin kaderi de kurtuluşu da birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Ve unutulmamalı ki başka bir ulusu ezen bir ulus özgür olmaz. Dolayısıyla Türkiye işçi sınıfı, Türk sermaye devletinin "bölücülük ve terör" demagogisi ile Kürt halkına uyguladığı zulme sessiz kalmamalıdır.

Tarihsel deneyim ve bilimsel teori, ulusal sorunun gerçek ve kalıcı çözümünün sadece sosyalizmde mümkün olduğunu gösteriyor.

Sosyalizm bunu Sovyetler Birliği şahsında pratik olarak da kanıtlamıştır. Sovyet deneyi, diğer bazı bakımlardan tartışılabilir. Fakat denebilir ki onun en üstün ve en tartışmasız yanı, "ulusların kendi kaderini tayin hakkı" ilkesini tavizsiz uygulayarak, uluslara tanıdığı gerçek özgürlüktür.

Tüm bu olguların döne döne doğruladığı üzere, gerçek çözüm, Kürt halkı ile Türkiye işçi sınıfının sermaye düzenine karşı, "İşçilerin birliği halkların kardeşliği" temelinde yükseltecekleri, birleşik devrimci mücadeledir.

Ve bu ancak, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını görmekten gelen her türden sosyal şoven tutumun mahkum edilmesine ve "Özgürlük, eşitlik, gönüllü birlik!" ilkesine dayalı bir mücadele olarak gelişebilir. Bu mücadeleyi büyütmek üzere tüm işçi ve emekçileri Newroz alanlarında buluşmaya çağırıyoruz.

Newroz piroz be! Yaşasın halkların kardeşliği!

Özgürlük, eşitlik, gönüllü birlik!

BİR-KAR

ALMANYA HAVALİMANLARINDA GREVLER UZATILDI

Almanya Havalimanlarında uyarı grevleri uzatıldı. Verdi sendikası, havacılık güvenliği sektöründe yolcu kontrolünün yanı sıra personel ve mal kontrolünde çalışan çalışanlar için salı günü birçok havaalanında tüm gün uyarı grevleri çağrısı yaptı. Frankfurt am Main, Hamburg, Stuttgart ve Karlsruhe/Baden-Baden havalimanlarında iş durdurulacak.

Pazartesi günü, havacılık güvenliği sektöründeki çalışanlar tüm gün süren uyarı grevine gitti. Grev nedeniyle Köln-Bonn, Düsseldorf, Hannover, Bremen, Leipzig ve Berlin'deki havaalanları bü-

yük ölçüde etkilendi.

Ticari havaalanlarında güvenlik güçlerinin ücretlerini artırmak için bugüne kadar yapılan üç tur müzakerede herhangi bir anlaşmaya varılamadı. Ver.di, Federal Havacılık Güvenliği Şirketleri Birliği (BDLS) ile ülke çapında yaklaşık 25.000 çalışana için pazarlık yapıyor.

FRANSA'DA İKLİM PROTİSTOLARI

Fransa'da on binlerce kişi, cumartesi günü ülke çapında yürütülen kampan-

Dünya işçi-emekçi eylemlerinden...

yalar sırasında mevcut seçim kampanyasında iklim krizine daha fazla dikkat edilmesini talep etti. Protesto çağrısı yapan geniş çevre örgütleri ittifakı protesto gösterilerine 32 bini Paris'te olmak üzere toplam 80 bin kişinin katıldığını açıkladı.

Göstericiler, iklim krizinin mevcut cumhurbaşkanlığı seçim kampanyasında neredeyse hiç rol oynamamasını eleştiriyorlar.

FAS'TA YÜKSELEN FİYATLARA KARŞI 40 KENTTE PROTİSTOLAR

Fas'ta, normalden yüzde 50 daha az yağışın olduğu bir kuraklık döneminin ardından, büyük mahsul kıtlığı ve gıda fiyatlarında patlama yaşanıyor. 6 Mart Pazar günü, domates gibi temel gıda maddelerinin fiyatlarının bir haftada yüzde 50 artması protestoları tetikledi. Ülke genelinde 40 şehirde protestolar patlak verdi. Hızla yükselen yakıt fiyatları tüm ürünleri daha pahalı hale getiriyor. Protestolar, ücret artışları ve fiyat artışlarının durdurulmasını talep eden sosyal bir sivil toplum örgütü tarafından düzenlendi.

Korsika'daki eylemler üzerine Fransa'dan özerklik açıklaması

Korsika'da iki hafta süren protestoların ardından, Fransız hükümeti Akdeniz adası için daha fazla özerklik düşündüğünü açıkladı.

Fransa İçişleri Bakanı Gérald Darmanin, adaya yapacağı iki günlük gezi öncesinde, Corse-Matin gazetesine verdiği demeçte "özerkliğe kadar gitmeye hazır olduğunu" söyledi. Bunun için "diyalog" başlatacağını kaydeden Darmanin "Ancak bu özerkliğin ne olduğunun bilinmesi gerekiyor. Bunun görüşülmesi gerekiyor" ifadesini kullandı. İçişleri Bakanı ayrıca Fransa'da tutuklu bulunan Yvan Colonna'nın cezaevinde saldırıya uğramasında Fransız devletinin sorumluluğunun bulunduğunu, saldırıyı açıklığa kavuşturmaya çalışacaklarını belirtti.

Bağımsızlık yanlısı aktivist Yvan Colonna, Korsika Valisi Claude Erignac'ı öldürmekten hüküm giymiş, 10 yıldan bu yana Fransa'nın Arles kentindeki yüksek güvenlikli hapisanede tutuklu bulunuyordu. Yvan Colonna 2 Mart günü cezaevinde bir hükümlü tarafından saldırıya uğramış ve komaya girmişti.

Colonna'ya yönelik saldırı ada halkının sokaklara dökülmesine neden olmuştu. Korsika'da protestoları ateşleyen sorulardan biri, Colonna'nın 2 Mart'ta son derece tehlikeli olarak tanımlanan cihatçı Franck Elong Abé ile neden hapisanenin spor salonunda yalnız bırakıldıydı.

Junge Welt gazetesinin haberine

göre, Fransız haber kanalı BfM TV'nin geçen hafta bildirdiği gibi, Arles'deki gardiyanlar, Colonna'yı neredeyse boğarak öldürmesi için cihatçı Franck Elong Abé'ye sekiz dakikadan fazla süre tanıdılar. Colonna saldırıdan zor kurtuldu, ancak o zamandan beri komada.

Saldırının ardından, Korsika'da sendikaların çağrısıyla Colonna'ya destek için günlerdir gösteriler düzenleniyor. Pazar günü Bastia'da çoğunluğu gençlerden oluşan binlerce kişi "bütün siyasi tutuklular için özgürlük" talepleriyle sokaklarda gösteriler düzenledi. Geç saatlere kadar süren gösterilerde polis ve göstericiler arasında çatışmalar yaşandı. Resmi

rakamlara göre 44'ü polis olmak üzere 67 kişi yaralandı

Bağımsızlık yanlısı aktivist Yvan Colonna, 6 Şubat 1998'de Korsika'nın başkenti Ajaccio'da adanın o zamanki valisi Claude Erignac'ı vuran üç kişilik bir grubun başı olarak kabul ediliyor. Grubun diğer iki üyesi Alain Ferrandi ve Pierre Alessandri 14 ay sonra yakalanırken, Colonna, Temmuz 2003'e kadar kırsal alanda saklanarak, uzun süre polisin eline geçmemeyi başardı.

Yıllarca süren ve ancak Temmuz 2012'de karara bağlanan davanın ardından Colonna ömür boyu hapse mahkum edildi. O zamandan beri Arles yüksek gü-

venlikli hapisanesinde hücre hapsinde tutuluyor. Her üç tutsak adada halk kahrmanı olarak görülüyor.

Fransa hükümetleri Korsika Adası'nda halkın uzun yıllardır yükselttiği "özerklik" taleplerine kulaklarını tıkıyorlar. En son Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, 2017'de cumhurbaşkanlığı seçimleri için yürüttüğü kampanyada Korsika Adası'na "özerklik" kazandıracığına yönelik vaatlerde bulunmuş ama seçim sonrasında vaatlerini ve adanın 340.000 nüfuslu halkını unuttu.

Korsika adası nesiller boyu Fransız merkez devletine karşı bağımsızlık için direniyor.

AB emperyalizmi silahlanıyor

Emperyalist ülkeler arasında şiddetlenen rekabet, kaçınılmaz olarak beraberinde militarizme ayrılan bütçeleri de devasa boyutlara taşıyor. Dünya kapitalist sistemi içerisinde ekonomik gücüyle önemli aktörlerinden birisi olan Avrupa Birliği emperyalizmi, savaş kabiliyetini hızla güçlendirme çabası içerisine girmiş bulunuyor. AB, ekonomik gücünün yanı sıra askeri alanda da egemen bir güç olabilmek için yoğun bir çaba sarf ederken, özellikle son yıllarda silahlanmaya ayırdığı bütçeler ile dikkat çekmektedir.

Bu durum, Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü'nün (SIPRI), dünya genelindeki silah ve askeri teçhizat satışlarıyla ilgili karşılaştırmalı raporu da belgeliyor. 2017-2021 dönemindeki silah-teçhizat satışlarını

2012-2016 ile kıyaslayan rapora göre dünya çapında silah ticareti yüzde 4,6 oranında azalma kaydederken, Avrupa ülkelerinin askeri harcamalarının yüzde 19 oranında arttığı saptanıyor. SIPRI araştırmasını yapan uzmanlardan Pieter Wezeman, verileri "çok endişe verici bir silahlanma" şeklinde değerlendiriyor. Özellikle, 2014 yılından itibaren NATO üyesi ülkelerin, ki büyük bir çoğunluğu AB ülkeleridir, militarizme ve silahlanmaya çok daha büyük bütçeler ayırdıkları görülüyor.

Rapor, bugün iddia edilenlerin tersine Avrupa'da silahlanma artışının Ukrayna krizinin öncesinde başladığını

ortaya koymaktadır. ABD-NATO-AB emperyalist bloğunun tepeden tırnağa hızla silahlandığı bir dönemde, dünya barışını tehdit eden ülkeler olarak gösterilen Rusya ve Çin'in silahlanmaya ayırdıkları bütçelerinde dikkate değer bir azalma gözlemlenmektedir. Bu gerçek SIPRI'nin raporlarıyla da teyit edilmektedir.

Nasıl ki bulutlar bünyelerinde yağmur damlacıklarını barındırıyorsa, kapitalist sistem de bünyesinde kaçınılmaz olarak savaşları barındırmaktadır. Hele kapitalizmin tekeli ve barbar aşaması olan emperyalizm söz konusu ise dünya pazarlarının döne döne yeniden paylaşılması uğruna talan savaşları günümü-

zün kaçınılmaz olguları haline gelmektedir. Militarizm ve silahlanma yarışı tümüyle bu talan savaşları için sürmektedir. Emperyalistler arası rekabet ve çatışmanın bugün geldiği boyut üzerinden bakıldığında dünyanın yeniden bu güçler arasında paylaşılmasını hedefleyen savaş tehlikesi her geçen gün daha da büyümektedir.

Bu anlamıyla bugün ABD ile Çin ve Rusya arasında süren çatışmalarda, üçüncü bir güç olarak AB emperyalistleri pastadan büyük bir pay alabilmek için tepeden tırnağa kadar silahlanmaktadır. Bugün AB'yi oluşturan ülkelerin özellikle üç yüz yıllık sömürgeci geçmişleri, sömürgelerdeki barbarlıkları dikkate alındığında kirli çıkarları uğruna neler yapabilecekleri daha iyi anlaşılacaktır.

Newroz piroz be!

**Yaşasın işçilerin birliği,
halkların kardeşliği!**